

ДОКЛАД

ОТ

Даниела Марчева – член на Висш съдебен съвет

И

Боян Новански – член на Висш съдебен съвет

ОТНОСНО: Отчет за работата на модул „Централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела“, интегриран с ЕПЕП“, за периода от 01.07.2025 до 30.09.2025 година

I. ПРЕДИСТОРИЯ НА РЕФОРМАТА НА ЗАПОВЕДНОТО ПРОИЗВОДСТВО

I-1. Концепция за системата на централизирана електронна обработка на заповедните дела

В началото на своя мандат настоящият състав на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет идентифицира като съществен проблем неравномерното натоварване на районните съдилища в страната, което в определени случаи достига до разлика от близо 7 /седем/ пъти в постъпленията на дела между съдилища от едно и също ниво.

Реформата на заповедното производство има за цел да доведе до равномерно натоварване на районните съдии и ускоряване на производството, както и въвеждане на модерна, функционална и централизирана електронна система за управление на заповедното производство.

Началото на реформата бе поставено със създаването на концепция за системата на централизирана електронна обработка на заповедните дела.

По предложение на КСКНСС, с решение по т. 9 от протокол № 7 от 20.02.2018 г., СК на ВСС одобри и прие Концепция за системата на централизирана електронна обработка на заповедните дела, проектно предложение и доклад относно изпълнените дейности от сформирания с решение по т. 2 от протокол № 35/06.12.2017 г. на КСКНСС работна група. Концепцията, проектното предложение и докладът бяха изпратени на министъра на правосъдието с предложение за сформирание на междуправителствена работна група за осъществяване на дейностите по проекта за създаване и внедряване на информационната система за централизирана електронна обработка на заповедните дела.

Концепцията послужи като основа за изготвянето на проект с наименование „Реформа на заповедното производство по ГПК чрез създаване на система за централизирана електронна обработка на заповедните дела“, който бе първата съществена крачка в посока въвеждане на електронното правосъдие в страната.

Целта на проекта бе преодоляване на проблема с неравномерната натовареност на съдилищата чрез осигуряване на централизирано и равномерно разпределение на заповедните производства между всички районни съдии в страната. Концепцията предвиждаше заявленията за издаване на заповед за изпълнение да се разпределят между всички районни съдии в страната, които разглеждат заповедни дела, и процентът, при който всеки отделен съд участва в разпределението, да се определя от ВСС.

I-2. Предоставена помощ от Генерална дирекция за структурни реформи на Европейската комисия

В изпълнение на приетата Концепция за системата на централизирана електронна обработка на заповедните дела беше създадена междуведомствена работна група към Министерство на правосъдието (МП).

С решение по протокол № 7 от 08.03.2018 г., т. 14, пленумът на Висшия съдебен съвет (ПВСС) възложи на отдел „Управление и координиране на цикъла на обществени поръчки“ със съдействието на дирекция „Информационни технологии и съдебна статистика“ и отдел „Европейски и международни програми и проекти“ да направи пазарни консултации по реда на чл. 44 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) във връзка с представената концепция за реформа на заповедното производство по ГПК чрез създаване на централизирана обработка на заповедните дела. За резултата от извършеното пазарно проучване следваше да се уведоми междуведомствената работна група към МП, създадена със заповед № 1-С-13-2/18.1.2018 г. Бяха проведени пазарни консултации и направени опити за финансиране на проекта за създаване и внедряване на информационната система за централизирана електронна обработка на заповедните дела.

Поради липса на средства и с решение на ПВСС по протокол № 16/07.06.2018 г., т. 25, ВСС отправи искане за подкрепа до Министерство на финансите (МФ) в качеството му на Координационно звено по Програмата на ЕС за подкрепа на структурни реформи за включване в списъка с приоритизирани искания от 2017 г. за получаване на подкрепа по Програмата, на проект с предмет: „Реформа на заповедното производство по ГПК чрез създаване на система за централизирана електронна обработка на заповедни дела“.

Между Европейската комисия, Служба за подкрепа на структурните реформи на ЕК, и избрания изпълнител на проекта - „Ърнст енд Янг България“ ЕООД, е сключен Договор SRSS/SC2019/012, обособена позиция 1. С решение по протокол № 7/28.03.2019 г., т. 60, ПВСС по предложение на СК на ВСС утвърди представители в проекта – членове на ВСС. В Управителния комитет бяха включени г-жа Боряна Димитрова, г-жа Вероника Имова и г-н Огнян Дамянов, а в Проектния екип - г-жа Даниела Марчева, г-н Боян Магдалинчев и г-н Боян

Новански. Утвърдените представители взеха участие във встъпителната среща по проекта, проведена на 04.04.2019 г. Впоследствие, с решение по протокол № 12/30.05.2019 г., т. 61, ПВСС определи за участие в Управителния комитет по проекта съдиите Стефан Кюркчиев, Христо Лазаров, Дарина Йорданова и Филип Савов.

С решение по протокол № 17/28.05.2019 г., т. 18, СК на ВСС прие да бъдат изпратени писма до административните ръководители на районните съдилища в страната с указания изготвената в електронен вариант „Анкета във връзка с електронизация на заповедното производство“ да бъде предоставена за попълване от всички съдии в срок до 15.07.2019 г.

В изпълнение на проекта дружеството -изпълнител изготви Доклад относно целите и обхвата на предложения за реформи в заповедното производство в България, който представя принципните промени, които се предлагат в системата, законодателните изменения, организационните и техническите мерки, необходими за внедряване на предложените промени; преработени карти на процесите, отразяващи предложените изменения; предложения за функционални изисквания към информационната система, обслужваща заповедното производство.

С решение по протокол № 37 от 12.11.2019 г., т. 18, СК на ВСС прие докладите, изготвени в рамките на проект „Заповедно производство“, в изпълнение на Договор SRSS/SC2019/012, Обособена позиция 1, към Служба за подкрепа на структурните реформи на Европейската комисия, както и Аналитичен доклад, идентифициращ факторите, водещи до увеличаване на продължителността на делата и преписките, и Анализ на измененията в процесуалните закони с оглед преодоляване на факторите, водещи до забавяне на делата и преписките, разработени в рамките на проект „Въвеждане на система за наблюдение и регулиране на натовареността на магистратите и съдебната администрация, създаване на стандарт за условията на труд в органите на съдебната власт и повишаване на ефективността на работата им“, финансиран по договор за безвъзмездна финансова помощ № BG05SFOP001-3.001-0011-C02/14.09.2017 г., с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“ 2014 - 2020 г., да бъдат изпратени на районните съдилища в страната с молба за изразяване на аргументирани становища и предложения относно подведомствеността на заповедните производства, както и по останалите въпроси и предложения, направени в Доклада относно целите и обхвата на предложения за реформи в заповедното производство в България.

Становищата и предложенията следваше да бъдат предоставени в срок до 21.11.2019 г. и да бъдат разгледани на заседанието на СК на ВСС на 26.11.2019 г.

С решение по протокол № 39 от 26.11.2019 г., т. 18, СК на ВСС прие за сведение доклад относно целите и обхвата на предложенията за реформи в

заповедното производство в България, и изрази становище, че заповедните производства следва да останат подведомствени на съдилищата, като изпрати за сведение всички получени становища от районните съдилища на консултантската компания „Ърнст енд Янг България“ и указа на проектния екип да внесе за обсъждане в СК на ВСС техническото задание, предмет на следващ етап от проекта за реформи в заповедното производство.

Въз основа на решение № 342/21.05.2020 г. на МС, с което е одобрено искане от страна на ВСС за получаване на подкрепа за „Реформа на заповедното производство по ГПК чрез създаване на централизирана електронна система за разпределение и обработка на заповедни дела в България“, с решение по протокол № 8/09.04.2020 г., т. 2, ПВСС реши да бъде отправено искане за подкрепа по чл. 11 от Регламент ЕС 2017/825 до МФ в качеството му на Координационно звено по Програмата на Европейския съюз за подкрепа на структурни реформи за получаване на подкрепа по проект: „Реформа на заповедното производство“, съгласно предложения проект, респективно до Службата за структурни реформи на ЕК.

С писмо от г-жа Алесандра Будело – служител в Генерална дирекция „Структурни реформи“ в ЕК, постъпило на електронната поща на ВСС на 24.11.2020 г., ВСС бе уведомен за одобряването на проект REFORM/SC2020/133 „CONTINUED REFORM OF THE PROCESSING OF PAYMENT ORDER CASES“ /Продължаване на реформата в заповедното производство/, и за избрания изпълнител - Адвокатско съдружие „Ърнст енд Янг България“. Посоченият проект се явява продължение на проект SRSS/2018/01/FWC/002 на ЕК.

С решение по протокол № 42/01.12.2020 г, т. 19, СК на ВСС определи за представители в проекта REFORM/SC2020/133 „CONTINUED REFORM OF THE PROCESSING OF PAYMENT ORDER CASES“ /Продължаване на реформата на заповедното производство/ следните съдии:

Александър Ангелов - председател на Софийски районен съд;

Георги Чехларов - зам. председател на Софийски районен съд;

Константин Кунчев - съдия в Софийски районен съд;

Кирил Петров - съдия в Софийски районен съд;

Десислава Жекова - съдия в Окръжен съд – Варна;

Евгени Узунов - съдия в Районен съд – Бургас;

Веселка Златева - председател на Районен съд – Пазанджик.

След изготвен доклад от г-жа Даниела Марчева и г-н Боян Новански – членове на ВСС и въз основа на проведена на 14.12.2020 г. встъпителна среща с изпълнителя, с решение по т. 17 от протокол № 1/21.01.2021 г., ПВСС прие Встъпителен доклад по проекта „Продължаваща реформата в заповедното производство“, утвърди членовете на работната група по проекта, определи

ръководител и заместник на ръководителя на работната група, и одобри Вътрешни правила за организацията и дейността на работната група.

I-3. Дейност на работната група в рамките на проект „Заповедно производство“, в изпълнение на Договор SRSS/SC2019/012, обособена позиция 1, към Служба за подкрепа на структурните реформи на ЕК и на проект Продължаваща реформа в заповедното производство, осъществен съгласно Договор REFORM/SC2020/133 към Генерална дирекция „Подкрепа на структурните реформи“ на ЕК, изпълняван от „Ърнст енд Янг България“

Във връзка с описаната концепция за реформа, на експертната работна група, сформирана с решение по протокол № 42/01.12.2020 г. на СК на ВСС и решение по протокол № 1/21.01.2021 г. на ПВСС, бе възложено изготвянето на предложения за изменения на Гражданския процесуален кодекс (ГПК), които да осигурят постигането на цели като: подобряване на качеството и ускоряване на правосъдието, използване възможностите на информационните технологии за улесняване съдиите и потребителите, облекчаване на неравномерното натоварване на районните съдии, ускоряване на заповедното производство и реализиране икономии за съдебната система.

С решение по протокол № 24/22.06.2021 г., т. 51, СК на ВСС реши да бъде проведено допитване под формата на анкета сред всички районни и окръжни съдии, разглеждащи граждански дела по въпроси, формулирани от работната група.

Съгласно предложенията за изменение и допълнение на ГПК, изготвени от работната група по проект „Продължаваща реформа в заповедното производство“, се въвежда принципното правило, че подадените заявления се разпределят между и съответно се разглеждат от всички районни съдии в страната, които разглеждат заповедни дела, съобразно действащите във всеки съд правила за разпределение на делата. Изключение се предвижда единствено по отношение на заявленията за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 от ГПК, които следва да се подават в районния съд по настоящия адрес или седалището на заявителя, а при липса на настоящ адрес – по постоянния му адрес.

Видно от изготвения доклад от изпълнителя „Ърнст енд Янг България“, предложените законодателни изменения в ГПК породиха няколко дискуссионни въпроса, касаещи: обхвата на заповедни дела, които да се разпределят централизирано; издаването на изпълнителен лист и уведомяването на длъжника; обхвата на правните субекти, които да бъдат задължени да подават заявления по електронен път чрез електронния формуляр, достъпен в Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП). Членовете на работната група по проекта, включваща съдии, адвокати, представители на академичната общност и частни

съдебни изпълнители, изработиха различни варианти на възможното решение, включително дадоха своите становища по всеки от въпросите.

С решение по протокол № 21/29.09.2021 г., т. 2, КСКНСС към СК на ВСС изрази принципно съгласие с предложението на съдия Александър Ангелов – административен ръководител на Софийски районен съд, централизираното разпределение на заповедните производства да бъде извършвано на случаен принцип и с оглед натовареността на съдилищата. С посоченото по-горе решение КСКНСС прие да предложи на СК на ВСС да изрази принципно съгласие централизираното разпределение на заповедните производства да се извършва при съобразяване на чл. 9 от Закона за съдебната власт (ЗСВ) - равномерно разпределение на случаен принцип, като при драстични отклонения на натовареността на съответния орган на съдебна власт същата да бъде коригирана чрез по-висок или по-нисък коефициент на разпределение на заповедните дела чрез нарочно решение на съдийската колегия. До СК на ВСС бе отправено и предложение изготвеният доклад от „Ърнст и Янг България“ за дейността на експертната работна група по изменение и допълнение на ГПК в рамките на проект „Продължаване на реформата в заповедното производство“ в частта относно законодателни предложения, осъществяван от Генерална дирекция „Реформи“ на Европейската комисия, да се публикува на интернет страницата на ВСС, като се даде възможност на съдиите да изразят становище по предложенията и дискуссионните въпроси в доклада в двуседмичен срок от публикуването му. Предложенията на КСКНСС бяха възприети и намериха отражение в решение по протокол № 34/05.10.2021 г., т. 5, СК на ВСС.

С решение на СК на ВСС по протокол № 40/16.11.2021 г., т. 12, изготвеният по проект „Продължаване на реформата в заповедното производство“ проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ЗИД на ГПК) бе изпратен на министъра на правосъдието.

С решение на ПВСС по протокол № 16/28.04.2022 г., т. 30, законопроектът за изменение и допълнение на ГПК и приетите доклад и приложения към него за дейността на експертната работна група в рамките на проект Продължаваща реформа в заповедното производство, осъществен съгласно Договор REFORM/SC2020/133 към Генерална дирекция „Подкрепа на структурните реформи“ на ЕК, изпълняван от „Ърнст енд Янг България“, бяха изпратени на всички парламентарно представени партии в Народното събрание и на Министерския съвет за упражняване на законодателна инициатива.

Във връзка с проект на решение на Министерския съвет за одобряване на проект на ЗИД на ГПК, с решение по протокол № 32/03.11.2022 г., т. 16, ПВСС изрази положително становище по законопроекта, с предложение по отношение на:

- § 5 ЗИД на ГПК – чл. 411, ал. 1, изр. трето: поради неяснота в така

разписаната разпоредба, следва да се предвиди законова делегация на конкретен орган по издаването на правила относно случайното разпределение на заявленията за издаване на заповеди за изпълнение, постъпващи в районните съдилища.

- § 14 ЗИД на ГПК: с оглед изпълнявания към момента от ВСС проект „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“, финансиран по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България и предвидения в него срок за изпълнение – 31.12.2023 г., е необходимо датата на влизането в сила на ЗИД на ГПК да се съобрази, с оглед обезпечаване техническата възможност за надграждане на съответните информационни системи.

ЗИД на ГПК, уреждащ централизираното разпределение на заповедните дела съобразно данните за натовареност и изцяло електронна обработка на заповедните дела, беше приет от 48-то Народно събрание и обнародван в ДВ, бр. 11/02.02.2023 г.

I-4. Законодателни промени

За постигане целите на реформата на заповедното производство, в рамките на проект „Заповедно производство“ по Договор SRSS/SC2019/012 към Служба за подкрепа на структурните реформи на Европейската комисия (приключил м. ноември 2019 г.) и проект „Продължаваща реформа в заповедното производство“, съгласно Договор REFORM/SC2020/133 към Генерална дирекция „Подкрепа на структурните реформи“ на Европейската комисия, Висшият съдебен съвет, с решение по протокол № 42/01.12.2020 г. на СК на ВСС и решение по протокол № 1/21.01.2021 г. на ПВСС, създаде работна група, включваща съдии, адвокати и съдебни изпълнители, която е ръководена от г-жа Даниела Марчева - член на СК на ВСС.

Както бе посочено и по-горе, работната група изготви проект на ЗИД на ГПК, уреждащ централизираното разпределение на заповедните дела съобразно данните за натовареност и изцяло електронна обработка на заповедните дела, който беше приет от 48-то Народно събрание. ЗИД на ГПК е обнародван в ДВ, бр. 11/02.02.2023 г., като бе предвидено да влезе в сила от 1 юли 2024 г.

Обнародваният в ДВ, бр. 11/02.02.2023 г. ЗИД на ГПК, урежда централизирано разпределение на заповедните дела по правила, приети от съдийската колегия на ВСС, като целта е на база на системата за отчитане на натовареността на съдиите заповедните дела да се разпределят по начин, който уравнява общата натовареност на районните съдилища. Избягването на общия принцип на местна подсъдност при образуване на гражданските дела при спазване на принципа за достъп до правосъдие и облекчаване на този достъп, се

осъществява чрез предвидената пълна електронна форма на заповедните дела - предвижда се, че всички процесуални действия в заповедното производство се извършват в електронна форма и всички актове на съда в производството, включително заповед за изпълнение и изпълнителен лист, се издават в електронна форма. Заявленията за издаване на заповед изпълнение и приложенията към тях се подават по електронен път чрез електронен формуляр, достъпен в ЕПЕП.

Успехът на реформата за електронизация на заповедните дела изискваше въвеждането на категория лица, за които електронната форма на заповедното производство да стане задължителна.

Със ЗИД на ГПК (ДВ, бр. 11/02.02.2023 г.) бе приета и обнародвана следната редакция на разпоредбата на чл. 410, ал. 5 от ГПК:

(5) (Нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 01.07.2025 г.) Лицата по чл. 50, ал. 5 и чл. 52, ал. 2, с изключение на търговците и лицата, представлявани от адвокат, подават заявления само в електронна форма.

Съгласно посочената разпоредба електронната форма на заповедното производство става задължителна, когато заявлението за издаване на заповед за изпълнение се подава от:

1. кредитни и финансови институции, включително тези, извършващи събиране на вземания срещу потребители, застрахователни и презастрахователни дружества и търговци, които извършват доставка на енергия, газ или предоставяне на пощенски, електронни съобщителни или водоснабдителни и канализационни услуги, нотариуси и частни съдебни изпълнители;

2. държавните учреждения и общините.

Предвижда се изключение от посоченото правило, което намира приложение по отношение на заявителите, които не са търговци или не са представлявани от адвокат – те могат да подават заявления за издаване на заповед за изпълнение в писмена форма.

В чл. 410, ал. 4, изречение второ от ГПК (ДВ, бр. 11/02.02.2023 г.) се предвижда, че когато заявлението е подадено по електронен път, всички последващи процесуални действия на заявителя се извършват само в електронна форма, с изключение на действията по обжалване на актове по тази глава и в производствата по чл. 422 – 424. По този начин от обхвата на посочената разпоредбата се изключват действията по обжалване на актове по глава тридесет и седма от ГПК (в рамките на заповедното производство) и в производствата по предявяване на установителен иск за съществуване на вземането, подаване на възражение пред въззивния съд и предявяване на иск за оспорване на вземането. Целта на предвиденото изключение е да не се ограничава достъпът до правосъдие и да се осигури плавно преминаване към пълна дигитализация на процеса.

Подадените на хартиен носител заявления и актове се обработват от администрацията на съда в електронна форма.

Предвижда се издаване на електронен изпълнителен лист, като правилата за администрирането му са уредени в издаваните от ВСС наредби.

В § 25 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ЗИД на ГПК, обнародван в ДВ, бр. 11/02.02.2023 г., бе уредено, че законът влиза в сила от 1 юли 2024 г. с изключение на § 1 и 2, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в „Държавен вестник“.

Отложеното действие (vacatio legis) на закона бе с една единствена цел - да се осигурят всички нужни условия за реформата – допълване на подзаконовата нормативна уредба в съответствие със ЗИД на ГПК, както и изграждане на модула за централизираното разпределение и електронната обработка на заповедните дела в Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС).

Бездействието в продължение на повече от 10 месеца от страна на изпълнителната власт по отношение на осигуряването на финансиране на инвестицията за надграждането на Единната информационна система на съдилищата, беше основание за СК на ВСС да предложи на 50-то Народно събрание да приеме изменение на ГПК, предвиждащо отлагане на реформата в заповедното производство за 01.07.2025 г.

С ново изменение на ГПК влизането в сила на закона беше отложено за 01.07.2025 г. Съгласно § 2 от ЗИД на ГПК, обнародван в ДВ, бр. 67/09.08.2024 г., в § 25 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ДВ, бр. 11 от 2023 г.) думите „1 юли 2024 г.“ се заменят с „1 юли 2025 г.“.

Впоследствие бе преразгледан въпросът за обхвата на лицата, които задължително подават заявление за издаване на заповед за изпълнение в електронна форма.

С § 13 от ЗИД на ГПК, обнародван в ДВ, бр. 55 от 08.07.2025 г., бе приета и обнародвана следната редакция на разпоредбата на чл. 410, ал. 5 от ГПК:

(5) (Нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 01.07.2025 г., изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г. [*]) Търговците, държавата и държавните учреждения, общините, нотариусите и частните съдебни изпълнители, както и лицата, представлявани от адвокат, подават заявления за издаване на заповед за изпълнение само по електронен път чрез електронния формуляр, достъпен в Единния портал за електронно правосъдие.

В § 19 от ПЗР на ЗИД на ГПК (ДВ, бр. 55 от 08.07.2025 г.) бе уредено, че параграф 13 влиза в сила два месеца от обнародването на този закон в „Държавен вестник“ относно подаването на заявление от лицата, представлявани от адвокат.

I-5. Приемане на подзаконови нормативни актове

С решение по протокол № 27/15.09.2022 г., т. 11, ПВСС създаде работна група в изпълнение на Дейност 2 от Проект „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“ - създаване на модул в ЕИСС за централизирано разпределение и изцяло електронна обработка на заповедните дела, която в срок до 31.12.2022 г. следваше да изготви и представи пред ПВСС проект на необходимите допълнения и изменения в Правилника за администрацията в съдилищата, Наредба № 4/16.03.2016 г. за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата /обнародвана в ДВ, бр. 28 от 04.04.2017 г./, Наредба № 5 за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация, и Наредба № 6 за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма, както и да изготви техническо задание за проектиране и изграждане на модул „Заповедно производство“ в ЕИСС, в изпълнение на Дейност 2 от Проект „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“ – създаване на модул в ЕИСС за централизирано разпределение и изцяло електронна обработка на заповедните дела.

В изпълнение на решението на ПВСС от 15.09.2022 г. и на Дейност 2 от проекта от НПВУ, бяха проведени три заседания, съответно на 25.10.2022 г., на 15.11.2022 г. и на 02.12.2022 г., на които членовете на работната група взеха решение да се разделят на три подгрупи, както следва: 1/ работна подгрупа за изготвяне на проект на Наредба за утвърждаване на образци на заповед за изпълнение, заявление за издаване на заповед за изпълнение и други книжа във връзка със заповедното производство; 2/ работна подгрупа за изготвяне проект на Правила за разпределение на заповедни производства; и 3/ работна подгрупа за изготвяне на проект за изменения в съществуващи подзаконови нормативни актове – Наредба № 5 за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация, Наредба № 6 за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма, Правилника за администрацията в съдилищата и др.

Във връзка с решението на ПВСС от 15.09.2022 г., в частта за включване на представители на „Информационно обслужване“ АД, Националното бюро за правна помощ, Министерство на правосъдието и Национална агенция за приходите, като консултанти в работната група, следва да се отбележи, че такива

бяха определени единствено от страна на НБПП и МП. Предвид обстоятелството, че „ИО“ АД и НАП не излъчиха представители, всички членове на работната група се обединиха около идеята за отправяне на молба за съдействие до „ИО“ АД и Министерство на електронното управление (МЕУ) за привличане на ИТ консултанти, които да подпомогнат работата на работната група относно изготвянето на Техническо задание за проектиране и изграждане на модул „Заповедно производство“ в ЕИСС. Беше взето решение техническото задание да бъде изготвено след приемане от НС на внесенния ЗИД на ГПК.

В § 20 от ПЗР на ЗИД на ГПК (обн. ДВ, бр. 11/02.02.2023 г.) беше предвидено задължение за Висшия съдебен съвет да приведе в съответствие с този закон приетите, съответно издадените от него подзаконови нормативни актове в 6-месечен срок от обнародването на закона в „Държавен вестник“.

На проведено на 18.05.2023 г. заседание работната група прие проекти на Наредби за изменение и допълнение (НИД) на Наредба № 5 за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация и Наредба № 6 за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма. Същите бяха изпратени на Комисията по правни въпроси към ПВСС за обсъждане и откриване на процедура по реда на Закона за нормативните актове (ЗНА). Работната група прие, че естеството на законовите промени не налага изменения и допълнения на Наредба № 4/16.03.2016 г. за воденето, съхраняването и достъпа до регистъра на актовете на съдилищата /обнародвана в ДВ, бр. 28 от 04.04.2017 г./.

С решение по протокол № 30/30.10.2023 г., т. 2 и т. 3, ПВСС прие изготвените от работната група по проекта по ПВУ НИД на Наредба № 5 от 01.06.2017 г. за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация и НИД на Наредба № 6 от 03.08.2017 г. за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма. НИД на двете наредби бяха обнародвани в ДВ, бр. 93/07.11.2023 г., като бе предвидено да влязат в сила от 01.07.2024 г.

Съгласно чл. 30, ал. 5, т. 20 от ЗСВ (нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 01.07.2025 г.) съдийската колегия приема правила за разпределение на делата между съдиите, които разглеждат дела, разпределени по реда на чл. 9, ал. 3, с цел изравняване на общата им натовареност.

В изпълнение на посоченото законово изискване СК на ВСС със свое решение по протокол № 46/10.12.2024 г., т. 29, прие **Правила за разпределение на делата по реда на чл. 9, ал. 3 от ЗСВ**, като бе предвидено да влязат в сила от 01.07.2025 г.

Правилата имат за цел да регламентират условията и реда за разпределение на заповедните дела по начин, който да обезпечи равномерното натоварване на районните съдилища. Натовареността се измерва чрез отчитане на коефициентите за тежест на всички постъпили дела в районните съдилища, определени при условията на чл. 13 от Правилата за оценка на натовареността на съдиите /ПОНС/. Алгоритъмът предвижда, че средната обща натовареност на районните съдилища се определя на база на средноаритметичната стойност от сбора на коефициентите за тежест на всички постъпили дела за предходния месец във всеки районен съд, като се изключват единствено заповедните дела, които се разпределят централизирано. Предвижда се изравняването на общата натовареност на съдилищата да бъде постигнато чрез определяне на съответен брой заповедни дела, които всеки районен съд ще получи, за да достигне до средната обща натовареност. В сложния алгоритъм се отчитат и реално заетите съдийски длъжности във всеки районен съд с цел обезпечаване на справедливото равномерно разпределение на натовареността.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 4 от ЗСВ (нова - ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 01.07.2025 г.) предвижда, че на всеки 6 месеца съдийската колегия на Висшия съдебен съвет определя степента на натовареност на съдиите от отделните районни съдилища с дела по ал. 3, изречение първо въз основа на данните за общата им натовареност, като прилага правилата по чл. 30, ал. 5, т. 20.

I-6. Инвестиция С10.11 „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България

С Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12.02.2021 г. се създаде Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ, Механизма). Той е част от инструмента „Следващо поколение ЕС“ (2021 - 2024 г.) на Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ). За целите на програмиране на средствата държавите членки изготвят Национални планове за възстановяване и устойчивост като приложение към своите Национални програми за реформи. Основната цел на ПВУ е да подкрепи и ускори икономическото и социалното възстановяване на държавите от сериозната криза, предизвикана от пандемията COVID-19. За постигане на целта са предвидени набор от мерки и реформи, които да имат съществен принос към възстановяването на потенциала за растеж на икономиката и да го развият, като осигурят устойчивост на негативни външни въздействия. Очакваният резултат от изпълнението на тези мерки в дългосрочен план е постигането на ключовата стратегическа цел на ЕС – конвергенция на икономиката и доходи до средноевропейските.

С решение по протокол 16/28.04.2022 г., т. 35, ПВСС определи членове на ВСС и служители от АВСС за участие в срещите на експертно равнище по изпълнение на ПВУ.

С решение по протокол № 18/12.05.2022 г., т. 18, ПВСС прие за сведение доклад за участие в среща на експертно равнище по изпълнение на ПВУ, проведена на 29.04.2022 г. в МФ.

С решение по протокол № 21/09.06.2022 г., т. 23, ПВСС прие за сведение доклад от проведена на 01.06.2022 г. среща в МФ, на която бяха обсъдени сроковете за изпълнение на проекта „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“. Със същото решение за ръководител на проекта беше определен г-н Тихомир Димитров – главен секретар на ВСС.

С Постановление № 157 на Министерския съвет от 07.07.2022 г. ВСС е определен за отговорна институция за изпълнение на инвестиция С10.11 с проект „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“ от Плана за възстановяване и устойчивост на Република България.

Съгласно утвърденото проектно предложение по проекта, в Дейност 2 от проекта е предвидено „Надграждане на съществуващите функционалности и създаване на нови функционалности в ЕИСС за осигуряване на възможността гражданите и бизнеса да комуникират и обменят електронни документи със съдебната система изцяло онлайн, както и с оглед развитието на нормативната база, изменения във вътрешната административно-управленска структура на съдилищата и интеграция с нови системи и създаване на модул в ЕИСС за централизирано разпределение и изцяло електронна обработка на заповедните дела“.

С решение по протокол № 25/21.07.2022 г., т. 31, ПВСС определи екип за организация и управление на проекта „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“ от НПВУ, като за координатори по Дейност 2 са определени г-жа Даниела Марчева – член на ВСС и г-н Александър Ангелов – административен ръководител - председател на СРС.

Както бе посочено и по-горе, за изпълнение на Дейност 2 от проекта, с решение по протокол № 27/15.09.2022 г., т. 11, ПВСС създаде работна група, която да изготви и представи пред ПВСС проекти на необходимите изменения и допълнения в подзаконовата нормативна уредба, както и да изготви техническо задание за проектиране и изграждане на модул „Заповедно производство“ в ЕИСС.

С решение по протокол № 35/08.12.2022 г., т. 61, ПВСС прие за сведение Доклад за изпълнение по Дейност 2 – Създаване на модул в ЕИСС за централизирано разпределение и изцяло електронна обработка на заповедните дела от проект „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната

информационна система на съдилищата“ включен в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) на Република България.

Близко година по-късно от страна на дирекция „Национален фонд“ в МФ беше изпратен за съгласуване проект на оперативно споразумение за изпълнение на инвестиция С10.11 по проект „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“ от ПВУ на Република България.

Със свое решение по протокол № 12/11.05.2023 г., т. 11, ПВСС изрази положително становище по предложения проект на Оперативно споразумение за изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост за изпълнение на инвестиция С10.11 от ПВУ „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“.

Изцяло благодарение на усилията на работната група, създадена с решение по протокол № 18/15.06.2023 г., т. 7 на ПВСС, бяха изготвени техническо и функционално задания за създаване на модул в ЕИСС за централизирано разпределение и изцяло електронна обработка на заповедните дела.

На свое заседание проведено на 27.02.2024 г. СК на ВСС, изпълняваща функциите на Висш съдебен съвет, съгласно § 23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на КРБ (обн. ДВ, бр. 106/22.12.2023 г.), прие изготвената от работната група Техническа спецификация за „Проектиране, разработка и внедряване в ЕИСС на модул „Централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела“, интегриран с ЕПЕП“.

На 26.03.2024 г. е сключено Оперативно споразумение между Министерство на финансите и СК на ВСС, изпълняваща функциите на ВСС, съгласно § 23, ал. 2 от ПЗР на ЗИД на КРБ.

На 28.05.2024 г. и след проведена процедура по Закона за обществените поръчки (ЗОП) е сключен договор с „Информационно обслужване“ АД, по силата на който „ИО“ АД се задължава да извърши всички действия по проектиране, разработка и внедряване в ЕИСС на софтуерния продукт за централизирано разпределение и изцяло електронна обработка на заповедните дела.

Във връзка със сключения договор и крайния срок за внедряване на новия модул – 01.07.2025 г., с решение на СК на ВСС по протокол № 6/10.10.2024 г., т. 17, е създадена работна група с участието на съдии, по-голямата част от които в продължение на повече от седем години са част от процеса по реализация на реформата на заповедното производство: Александър Ангелов- председател на СРС; Кирил Петров-съдия в СРС; Константин Кунчев- съдия СРС; Асен Цветанов- председател на РС-Раднево; Вера Найденова- председател на РС-Плевен; Михаил Алексов- председател на РС-Перник; Магдалена Давидова- председател на РС-Варна; Адв.Александър Иванов- адвокат в АК „Мусева и партньори“; ЧСИ Стоян

Якимов и др.

На членовете на работната група във връзка с изпълнение на Дейност 2 от Инвестиция 1, „Бизнес среда“, в Националния план за възстановяване и устойчивост: „Укрепване, доразвитие и надграждане на Единната информационна система на съдилищата“, е възложено извършването на следните дейности:

1) Предоставяне на становища относно: дължимите от изпълнителя детайлна функционална спецификация и системен проект; прототипа, който следва да бъде одобрен от възложителя преди окончателното внедряване на модула; потребителския интерфейс; логическия и физическия модел на данните; техническа архитектура на системата, както и по всички въпроси, поставени от изпълнителя и възложителя в рамките на професионалната подготовка на участниците в работната група при изпълнението на проекта;

2) Изготвяне на проект на правила и алгоритъм за разпределение на заповедните дела, които следва да бъдат одобрени и издадени от СК на ВСС;

3) Тестване на разработените от изпълнителя функционалности по време на разработката и внедряването на Модула, чрез които ще се изпита и оцени софтуерното решение и потребителските интерфейси;

4) Предоставяне на становища относно готовността за приемането на разработените от изпълнителя функционалности;

5) Предоставяне на становища по изготвените от изпълнителя доклади, техническа и потребителска документация и др. документи в хода на изпълнение на договора;

6) Оказване на съдействие при внедряването на разработен Модул „Централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела“, интегриран с ЕПЕП и обучението на потребителите;

7) Изпълнение на други задачи, възложени от ръководителя на проекта и имащи отношение към изпълнението на дейностите.

С решение по протокол № 18 от 26.06.2025 г., т. 33, ПВСС одобри и внедри разработения модул „Централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела“, интегриран с ЕПЕП, считано от 01.07.2025 г.

II. МОДУЛ ЦЕНТРАЛИЗИРАНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И ЕЛЕКТРОННА ОБРАБОТКА НА ЗАПОВЕДНИ ДЕЛА, интегриран с ЕПЕП

Като част от цялостната стратегия за електронно правосъдие, регламентирана в чл. 360а и следващите от Закона за съдебната власт, са създадени и функционират:

- Единна информационна система на съдилищата /ЕИСС/;
- Единен портал за електронно правосъдие /ЕПЕП/, който е фронт-офиса на електронното правосъдие.

Двата проекта адресират различни аспекти на електронното правосъдие, като се допълват взаимно. ЕПЕП осигурява достъпа и работа с външни потребители и съответно ЕИСС - за реализиране на процесите в съдилищата и работа с вътрешни потребители.

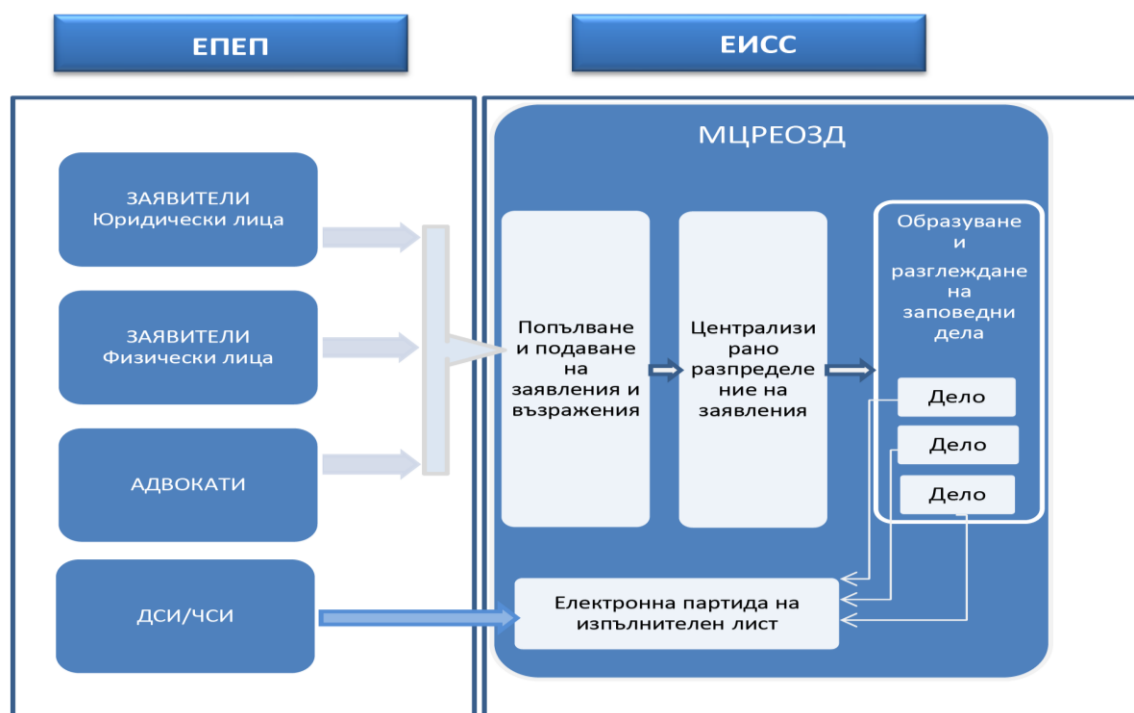
Модулът за централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела е част от ЕИСС и е интегриран с ЕПЕП, като в пълнота покрива целите на електронното правосъдие за предоставяне на висококачествени, икономически ефективни и леснодостъпни електронни административни услуги и достъп до правосъдие на гражданите и бизнеса, позволява публичност, прозрачност и проследимост на процесите в правораздаването. В процеса на проектиране и разработка на Модула се извърши реинженеринг на работните процеси като бяха адаптирани и надградени и всички съществуващи функционалности в двете системи, които не отговаряха на законовите и специфични изисквания за функционирането му. ЕИСС разполага с 39 модула, но това е първата функционалност, която работи централизирано за всички 113 районни съдилища.

Модулът осигурява цялостна дигитализация на заповедното производство – от електронно подаване на заявления, през централизирано разпределение между съдилищата, до образуване и електронно разглеждане на заповедните дела. Дигитализацията се разпростира и върху изпълнителното производство. След издаването на заповедта за изпълнение и подписване на електронен изпълнителен лист, се създава електронна партида на изпълнителния лист защитен с код за достъп. Този процес не изисква допълнителни действия от съдията или заявителя. Съдебният изпълнител получава достъп до партидата, след като му бъде предоставен от вискателя генериран от съда код за защита.

Въпреки кратките срокове за разработка и внедряване на Модула за централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела, на 01.07.2025 г. стартира успешно и в пълнота с всички функционалности,

II-1. В Модула за централизирано разпределение и електронна обработка на заповедни дела са реализирани следните подмодула:

- Подмодул „Попълване и подаване на заявления и възражения“;
- Подмодул „Разпределение на заявления“;
- Подмодул „Образуване и разглеждане на заповедни дела“;
- Подмодул „Електронна партида на изпълнителен лист на изпълнителен лист с портални функции“;
- Подмодул „Администриране“.

II-1.1. Подмодул „Попълване и подаване на заявления и възражения“

Модулът предоставя интерфейс за достъп чрез ЕПЕП, позволяващ попълване и подаване в структуриран вид на единични или множество заявления за издаване на заповеди за изпълнение и възражения през потребителски интерфейс, както и през програмен интерфейс (API) чрез интеграция с потребителски софтуерни системи на заявителите. Процесът е проектиран да бъде значително по-лесен и по-бърз от традиционния чрез използване на хартиени документи.

Модулът носи конкретни и измерими предимства за всички участници в заповедното производство. За кредиторите, заявителите и адвокатите гарантира заявяване, заплащане и предоставяне на услугата по електронен път с минимални географски и технологични ограничения:

- Заявленията може да се подават по всяко време, включително в почивни и празнични дни - достъп 24/7. Няма нужда потребителят на ЕПЕП да се съобразява с работното време на съдилищата.

- Попълването на данните в полета на електронния формуляр: за страните в производството, за вземането – вид, валута и т.н., обстоятелствата, от които произтича вземането, начин и сметка за плащане от длъжника и претендираните разноси, се осъществява с реализирани напълно интуитивни функции за достъп до отделните раздели на формуляра.

- Заложени са взаимосвързани логически проверки в зависимост от съдържанието на попълнени полета и извеждането на предупредителни съобщения, когато задължителните полета не са попълнени или съдържанието им не отговаря на контролите.

Съществен момент е, че системата автоматично проверява дали заявлението отговаря на всички формални изисквания, дали са приложени необходимите документи и дали данните са попълнени правилно.

- На финала е предоставена възможност да се прикачат приложенията, също така системата автоматично изчислява с калкулирана 15% отстъпка на дължимата такса. След попълване на формуляра, той се подписва електронно и се подава с едно натискане на бутон.

- След подписване на заявлението таксата може да се плати на виртуален ПОС терминал с карта или по банков път по сметка, на който и да е районен съд, като се приложи платежно нареждане.

- Потребителят веднага получава уникален номер от ЕПЕП за проследяване. Голямото улеснение в новия процес обаче идва от получаването на автоматичен достъп до образуваното дело, без да е нужно подаване на отделно заявление за електронен достъп, както е по другите дела.

За заявители извън кръга от лицата задължени да подават заявления само по електронен път (чл. 410, ал. 5 от ГПК) е въпрос на избор дали да подадат заявление на хартия, или електронно. В Модула е създадена функционалност за въвеждане от съдебен служител на постъпилите в съда заявления за издаване на заповед за изпълнение, чрез въвеждане на данни от заявлението в специално обособените полета (структурирани данни) и прикачване на файл на снетия електронен образ

на оригинала и приложените документи към него. Заявленията на хартия могат да се подават във всеки районен съд.

-След завършване на регистрацията/дигитализацията на заявлението от съдебния служител, модулът генерира и задава уникален входящ номер в единния електронен регистър, отразяващ датата, часа и поредността на постъпването на заявлението.

-С приключване на процеса по попълване и регистрация на заявленията, подадени през ЕПЕП или на регистратура в съда, те автоматично се изпращат към модула за разпределение по реда на постъпването им и автоматично се разпределят централно, чрез случайно разпределение към съдии от цялата страна, независимо от първоначалното място на подаване.

Реализирана е възможност да се регистрират съпровождащи документи, подадени в произволен районен съд, които да се свързват към съответното заповедно дело/дела.

Новият чл. 414, ал. 3 ГПК позволява на длъжника да избира между електронно и хартиено подаване на възражение. В тази връзка има възможност да се подаде възражение както през ЕПЕП, така и в произволен районен съд, което също улеснява и защитава достъпа му до правосъдие.

В периода 01.07.-30.09. се отчита увеличаване на броя потребителски профили в ЕПЕП- регистрирани са 1 312 бр. нови профили на юридически лица и 387 бр. на физически лица, което е значителен ръст спрямо предходните години.

II-1.2. Подмодул „Разпределение на заявления“

С оглед правната сигурност реформата в ГПК предвиди заявленията за издаване на заповеди за незабавно изпълнение по посочените категории актове (чл. 417, т. 3, 6 и 10 ГПК), които се ползват с формална доказателствена сила, да се подават до съда по постоянния или настоящия адрес, или седалището на заявителя. Заявленията отново се разпределят централизирано, но в рамките на местния съд.

Модулът поддържа два отделни типа разпределение на подадените заявления:

- Разпределение на всички заявления, с изключение на заявленията по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 ГПК, между всички съдии от всички районни съдилища, които разглеждат заповедни дела. Разпределението цели изравняване на общата натовареност на районните съдилища при спазване на приетите от Съдийска колегия правила в тази връзка.

- Разпределение на заявления по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 ГПК между всички съдии от съответния районен съд, които разглеждат заповедни дела,

определен автоматично по настоящия адрес или седалището на заявителя, а при липса на настоящ адрес - по постоянния му адрес, като модулът автоматизирано определя групата за разпределение съобразно въведените в заявлението структурирани данни.

Разпределението на входящите заявления се осъществява всеки работен ден за времето от 11:00 до 17:00 часа. Заявленията, постъпили в този часови диапазон, се разпределят в реално време. В другия период от денонощието, както и през почивните дни, постъпилите заявления се натрупват в опашка, като се разпределят по реда на постъпването им в 11:00 ч. на следващия работен ден.

II-1.3. Подмодул „Образуване и разглеждане на заповедни дела“

Подмодулът е интегриран със съществуващите функционалности за образуване и разглеждане на заповедните дела в ЕИСС, които се надградиха, измениха и прецизираха за нуждите на централизираното разпределение на заповедни дела.

1.Реализирана е функционалност, която чрез интеграция с подмодула за подаване на заявления, позволява да се попълва автоматично необходимата информация от структурираните полета на заявлението, съответно в полетата за образуване на дело в съда, в който работи избрания съдия (данни за вида заявление – по чл. 410 или чл. 417, заявител, длъжник, упълномощени лица приложени документи).

Съгласно новият работен процес, след разпределението на заявлението функционалността за образуване на делото е напълно автоматизирана. Електронното заповедно дело получава пореден номер от номерата по описната книга на граждански дела на съда, в който е назначен (командиrowан) избрания съдия.

2.Модулът съдържа контролни механизми, свързани с извеждане на индикатор за установено сходно дело, с информация относно съда и номера на делото, което е образувано след разпределено предходно заявление със същите страни.

Реализирана е възможност за редактиране на структурираната деловодна информация за делото, включително да се дава статус на делото, но без да могат да променят съдържанието на регистрираните документи (заявления).

3.Попълнените структурирани полета от заявлението се извличат в екран „Данни за заповедното производство“ на делото, с възможност за редакция и отразяване на уважената част от заявлението и данните да се използват за генерирането на съдебен акт – както на заповед за изпълнение, така и при

постановяване на разпореждане, с което изцяло или частично се отхвърля заявлението.

4.В екрана с основните данни на електронното дело е създадена възможност за проследяване на постъпилите такси за производството и отнасянето им по делото, в което се разглежда входяното заявление. Това е функционалността, която в частта с получените плащания по банков път, въпреки положените огромни усилия и ресурс, създава най-големи проблеми на съдиите и съдебните служители в процеса на проверка за редовността на заявлението, във връзка с внесената държавна такса. Първоначално заложената в Техническата спецификация на проекта идея за създаване на единна сметка на заповедните производства по обективни причини не се осъществи и се разработи модела на а общ „банков файл“, който обобщава изпратените данни за получените плащания от всички 11 обслужващи районните съдилища банки. След проведени редица срещи с представителите на банките, на техническите им екипи и екипа по разработка на Модула от „Информационно обслужване“ АД, се дефинираха: метод за предоставяне на данните, номенклатурите и формата на данните, както и графика на предоставянето им. В процеса на работа след 01.07.2025 г. се установиха проблеми с подаване на данни от страна на банките, изразяващи се в непълен обем, липса на данни за определен часови диапазон от дневния трансфер, отклонение от уточнения формат на данните, което от своя страна водеше до непълнота в общия файл и невъзможност за извършване на проверки. Предприеха се мерки за установяване на докладваните от съдилищата проблеми и се проведеха срещи с изпълнителните директори на банките за отстраняване на допуснатите грешки. Към момента са преодолени техническите проблемите с голяма част от банките, но проблеми с пълнотата на трансферираните данни все още има с Първа инвестиционна банка АД и от последните дни с УниКредит Булбанк АД.

Проблем, който не можем да контролираме, се оказа и попълването на платежните документи, въпреки публикуваните указания с приложени образци на сайтовете на районните съдилища. Непълнотата в попълнените данни в описателните полета на платежните документи, особено в случаите на еднакви суми, значително затруднява успешното намиране и усвояване на сумите към задължението по заповедното дело.

5.След определянето на съдия, системата автоматично предоставя достъп до цялата електронна папка в неговата работна среда. Съдията получава известие, че има ново дело за разглеждане. Модулът дава възможност на съдията да разглежда делото изцяло на екрана си, да чете заявлението и всички приложения в електронен формат, да проверява редовността на документите чрез вградени инструменти, да взема решение дали да издаде заповедта, да уважи изцяло или да

отхвърли частично претендираните суми. При издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист системата автоматично зарежда съответния шаблон – по чл. 410 или 417 ГПК. Съдията има възможност в електронния образец на заповедта с извлечени попълнените структурирани данни при необходимост да извърши корекция. Реализирана е възможност за едновременно преглед съдържанието на постъпилите документи и постановени актове, паралелно в един екран в процеса на изготвяне на съдебния акт. С подписване с квалифицирания електронен подпис, системата автоматично го номерира и го присъединява в електронната папка на делото. След издаването и влизане в сила на заповедта за изпълнение, системата предлага възможност за автоматично генериране на електронен изпълнителен лист, който е защитен с най-високи стандарти за киберсигурност и е практически невъзможно да бъде подправен или фалшифициран.

В случаите на обявяване на последващ акт, който е свързан със заповедта за изпълнение и изпълнителния лист, за неговата поправка и допълване, акт на същия орган, модулът отразява връзката между тях.

С новият Модул се реализираха промени и в процеса по изпращане за връчване на съобщения в съд, съобразно посочения в него адрес за връчване, като се добави възможността за прикачване към съобщението от изпращащия съд на съдебен акт и други документи постъпили по делото, както и формуляр на Възражение, и с функционалност за разпечатване на съобщението и прикачените документи към него от приемащия съд за връчване.

НОТИФИКАЦИИ

Във връзка с това, че заповедните дела са изцяло електронни от особено значение беше при разработката на подмодул за дефинирането на типови нотификации (вътрешно системни съобщения), необходими в процеса на електронна обработка и управление на заповедните дела. За конфигурирането на 21 броя нотификации/известявания, подробно се разписаха изисквания и детайлно моделираха процесите и параметрите, които ги определят: условията и събитията, при които се стартират нотификациите; срока; от кога започва да се отчита срока; получател; колко време след настъпването на съответното събитие се визуализира всяка една от нотификациите; възможност за задаване на срокове; възможност за отмяна/деактивиране на нотификация - автоматично или ръчно и др.

Системата има два вида нотификации: при първия вид се визуализират в момента на настъпване на събитие, като за тях не е приложимо изчисляване на срок, а при втория вид нотификациите са свързани с изчисляване на срок и се визуализират на база определен срок след настъпилото събитие в съдебния процес.

Нотификациите се визуализират в панела за известяване и в персоналния календар на потребителя, като същите се групират съобразно вида на известяването и са маркирани в различен цвят. В панела за известяване известяванията са отделени по видове с възможност потребителят да работи с тях и с приоритет да организира работния си процес. Разработена е функционалност за ръчно отлагане на нотификациите и за промяна параметрите им /начално събитие, продължителност и срок/. Модулът разполага със справка за нотификациите, която осигурява проследимост на всички действия свързани с промяна или изключване на известяванията.

След образуване на делото и при постъпване на съпровождащ документ автоматично Модулът изпраща уведомяване на разпределения съдия-докладчик и на служител включен в състава на съдията. Реализирана е възможност за автоматична отмяна с постановяване на акт и за ръчна отмяна.

След постановяване на съдебен акт е реализирана нотификация, насочена към съдебен служител за предприемане на действия, която автоматично се отменя след изготвено съобщение/уведомление и с възможност за ръчна отмяна.

Функционалността за следене на срокове изпраща автоматично нотификации за липса на предприети действия от съдия и от служител с изтичане на определения срок, заложен за проследяване след настъпване на определени събития. Реализирана е възможност за автоматично стартиране на срокове, в които страните по делото следва да предприемат съответни процесуални действия, като информацията за продължителността на срока е заложена в системата, както и има възможност за ръчно въвеждане от потребител, при генериране на съобщение/призовка до страна, като началният момент, от който тече срокът е отразената дата на редовно уведомяване на страната (например - липса на подадено в срок Възражение по чл. 414 и чл. 414а, липса на изразено становище по възражение по чл. 414а ГПК и др.).

В модула са конфигурирани нотификации проследяващи процеса на връчване: за връчени, невръчени, невърнати съобщение, за залепено уведомление и нотификация за приемане на съобщение/уведомление от призовкар. Предвидена е и нотификация за връчване на препис от заповедта за изпълнение и копие от документа, въз основа на който е издадена заповедта за изпълнение с отбелязването за издаден изпълнителен лист, която се стартира при въвеждане на датата на връчване от съдебния изпълнител в електронната партида на изпълнителния лист във връзка с чл. 418, ал. 6 от ГПК.

За проследяване процесуалните действия на заявителя, когато заповедният съд му е дал указания по чл. 415, ал.5, изр.2 от ГПК, дали е предявил иск за установяване съществуването на задължението по издадена заповед за изпълнение по чл.410 или чл.417 от ГПК, са реализирани две нотификации - „Потвърждение за подаване на иск по чл. 422“ и „Липса на предявен иск по чл. 422 ГПК“.

Нотификацията за потвърждение се получава автоматично при свързване на исковото дело със заповедното, а за липсата след изтичането на предвидения 1-месечен срок от връчване на съобщението. Свързването на делата може да стане с входирането на исковата молба и посочване на свързаното дело – заповедното дело. В случай, че не е посочено при входирането, е предвидена възможност след образуване на исковото дело в секция „Движение“ да се свърже исковото със заповедното дело. При свързване на делата електронната папка на заповедното дело е достъпна по исковото дело.

След приключването с влязъл в сила съдебен акт на въззивното производство по частна жалба по реда на чл. 413, чл. 419, чл. 420 и чл. 423 от ГПК и влязъл в сила финализиращ съдебен акт по исково дело, това обстоятелство се отбелязва по заповедното производство, като е реализирано известяване на заповедния съд за приключилото производство.

След пускане на Модула в експлоатация, в системата за съобщаване на проблеми Project Space се докладваха установени несъответствия в сроковете и грешно адресиране при някои от нотификациите. С помощта на съдиите от работна група, създадена в изпълнение на решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 6/10.10.2024 г., се преразгледаха процесите и прецизираха параметрите, които определят реализираните нотификации относими към процеса за електронна обработка на заповедните дела. С версия от 21.08.2025 г. оптимизацията е налична в продукционна среда, а изготвената таблица с Описание на нотификации е изпратена до административните ръководители на районните съдилища за сведение на съдиите разглеждащи заповедни дела. С оглед на това, че някои от реализираните нотификациите са със заложи по-дълги срокове, затова все още са в процес на проследяване и наблюдение за коректното им изпълнение.

За осъществяване на възможността за получаване на информация от страните по заповедното производство във всеки един районен съд и извършване на служебна проверка, в ЕИСС са изпълнени набор от справки за електронните заповедни дела:

- **Централизирано разпределение на делата** – с данни за извършените разпределения филтрирани по различни критерии (период, съд, група, вид дело и т.н.) за всички съдилища;

- **Дела** - за образуваните дела във всички районни съдилища, като електронната папка на заповедното дело, в това число и електронните папки по свързани дела, са „видими“ за справки по нея във всички районни съдилища, в същото време има съответни рестрикции да се правят промени по делото в системата само от съда, където е образувано то;

- **Списък на длъжниците/заявителите** – за търсене на информация по страните в производството, за всички съдилища;
- **Изпълнителни листове** – справка за издадените изпълнителни листове и генерираната партида на електронния изпълнителен лист за всички съдилища;
- **Нотификации по дела** – справката е локална, за проследяване на известяванията към потребителите от съда, всички действия свързани с промяна или изключване на известяванията;
- **Необработени документи** – проследява необработените заявления входирани в съда - справката е локална за съда.

За всяка от справките са изпълнени различни филтри за генериране в шаблон на относимата информация, която може да бъде експортирана в различни формати.

II-1.4. Подмодул „Електронна партида на изпълнителен лист с портални функции“

Подмодулът създава автоматично електронна партида на постановени в електронна форма изпълнителни листове веднага след подписването им, като промяната засяга и всички дела, по които се издават изпълнителни листове, от 1 юли 2025 г. Те са изцяло в електронна форма. Електронната партида е достъпна през ЕПЕП от страните в заповедното производство, чрез профила си в Портала и от ДСИ и ЧСИ, чрез служебен профил. Съдиите и съдебните служители достъпват партидата през ЕИСС, съгласно текущата организация и съобразно предвиденото в Наредба № 5.

Данните, които се отразяват в електронната партида от съда, се въвеждат по електронен път в структуриран вид: номер на изпълнителен лист, номер на делото, по което е издаден изпълнителният лист, електронния изпълнителен лист, актовете за поправка и допълване на изпълнителния лист, данни за предметите на изпълнението и отношенията им със съответните страни, страните, в чиято полза е издаден изпълнителният лист и срещу които е издаден изпълнителният лист, за делата по чл. 417 – заповедта за изпълнение и електронен образ от документа по чл. 417 от ГПК с бележката по чл. 418, ал. 2 от ГПК /когато такава се предвижда/. Предвидена е секция за отразяване на реализираните достъпи до партидата и с възможност за генериране на код.

Достъпът до електронната партида на изпълнителния лист е защитен с код, който заявителят получава и го предоставя на съдебен изпълнител, последният може да достъпи електронната партида на изпълнителния лист веднага и да

започнат изпълнителни действия, без да се чака хартиен документ. Потребителите на ЕПЕП получават автоматично кода за достъп през потребителския си профил, а подадите заявления на хартия могат да го получат от всеки районен съд в страната.

Съдебният изпълнител незабавно отбелязва по електронната партида на изпълнителния лист, чрез служебния си профил в ЕПЕП, номера и дата на образуване на изпълнително дело, датата на връчване на длъжника на заповедта за изпълнение и заверения електронен образ от документа по чл. 417 от ГПК с бележката по чл. 418, ал. 2 от ГПК /когато такава се предвижда/, препращането, прекратяването, приключването на изпълнителното дело, присъединяването и резултата от изпълнението, включително платените на вискателя суми.

Създадена е възможност за отразяване на възникналите събития от обхвата на съдебното изпълнение, през интерфейса на ЕПЕП, чрез служебен профил на съдебния изпълнител. Модулът поддържа и нужната информация за пълния обхват събития, за които следва да се получава информация от Информационните системи използвани от ЧСИ и ДСИ, чрез реализирана компонента за извличане/въвеждане на информация за събитията към електронната партида на изпълнителния лист. Съдебните изпълнители получават електронния изпълнителен лист директно в тяхната информационна система. Разработеният програмно приложен интерфейс (API), осъществява възможността за алтернативно попълване на данните в подмодул „Електронна партида на изпълнителен лист“ от съдебните изпълнители. Детайлна спецификация на методите за интеграция и достъп до тестова среда на ЕПЕП се предоставя на заинтересованите лица.

II-1.5. Подмодул „Администриране“

Модулът има детайлни и разширени функционалности за администриране в системата на потребителски права и роли. Функционалността включва: създаване, редактиране и изтриване на потребители, създаване на роли и редактиране на правата и привилегиите в рамките на една роля. Предоставена е възможност за глобални настройки на системата и настройки на ниво потребител. Административният модул позволява въвеждане на различни системни номенклатури, обекти и стойности, които се използват при въвеждането и обработката на информация при работа със системата

Само потребителите от Тип Администратори имат достъп до функционалностите на подмодула „Администриране“.

II-1.6. Плащане на държавни такси

Съгласно изискванията в Техническата спецификация:

- Модулът следва да калкулира дължимата такса на база на попълнения от потребителя електронен формуляр на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, в съответствие с чл. 12 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ТПК и чл. 73, ал. 4 ТПК.
- Да предоставя възможност за плащане на суми разработения онлайн интерфейс за електронни разплащания посредством виртуален POS терминал на Единния портал за електронно правосъдие (съгласно чл. 73, ал. 4 ГПК).
- Да поддържа ръчно прилагане на платежен документ към определено заявление/заявления, както и да изисква от заявителя попълване на данни към кое/кои заявление/заявления се прилага дадения платежен документ.
- Да отразява автоматично по делото данни за размера на постъпилите по единната сметка на Висшия съдебен съвет за заповедни производства или по сметка на съответния районен съд (в хипотезата на чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 ГПК) суми, дата на постъпване и други реквизити, в случай, че плащането е направено през ЕПЕП. Алтернативно, системата трябва да позволява ръчно отбелязване на постъпили плащания от съдебен служител.

Съгласно Системния проект, представен от изпълнителя, са предвидени различни варианти за плащане на СТ - чрез виртуален ПОС (ВПОС) терминал в модула, чрез възможност за прилагане на платежен документ при подаване на хартиен носител в съд(предварително платена и чрез физически ПОС-ФПОС в съда) и т.н.

Следва да се вземе предвид, че при подаване на заявление на хартиен носител в съда, ДТ се заплаща на място или се представя платежно нареждане. Към момента действащите в съдилищата ФПОС позволяват внасяне на такси само по сметка на съответния съд в обслужващата го търговска банка, но не и по сметка в друга банка с друг титуляр, тъй като те се доставят от съответната банка и са свързани единствено с неговата сметка.

Първоначално, в приетата от работната група концепция беше предвидено разкриване на специална транзитна сметка с титуляр ВСС, но след обсъждания в КБФ и след несъгласие на АВСС в лицето на Дирекция „Бюджет и финанси“, се извърши промяна в модела на плащане на държавните такси, който обаче показва сериозни проблеми.

Текущ ежедневен проблем при работа на модула е, че погрешно прихваната сума не може да бъде редактирана в ЕИСС. Към момента няма разрешение, тъй като ако една сума многократно е прихващана или освобождаване трябва да се извърши преглед на всички постъпи плащания, което ще доведе до изключително забавяне.

Проблемите с модела на плащане на държавните такси следва да бъдат представени и обсъдени на заседание на ПВСС, доколкото евентуалната промяна на модела е от компетентност на пленума.

III. СТАТИСТИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИТЕ ЗАПОВЕДНИ ДЕЛА В МОДУЛ „ЦЕНТРАЛИЗИРАНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И ЕЛЕКТРОННА ОБРАБОТКА НА ЗАПОВЕДНИ ДЕЛА“, интегриран с ЕПЕП за периода 01.07. – 30.09.2025 г.

Както бе споменато по-горе, с решение по протокол № 46/10.12.2024 г. СК на ВСС прие Правила за разпределение на делата по реда на чл. 9, ал. 3 от Закона за съдебната власт (Правилата), в който е разписан алгоритъм за централизираното разпределение на заповедните дела между районни съдии от цялата страна, при спазване на принципите на случайност и изравняване на общата натовареност на районните съдилища, както на районните съдии като цяло.

В Правилата е разписан реда за разпределянето и на двата вида заявления за издаване на заповед за изпълнение – тези, при които се дерогира принципа за местната подсъдност, и респективно заявленията, които се подават съобразно принципите за местната подсъдност.

Делата по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 от ГПК, при които заявленията се подават съобразно принципите на местната подсъдност, се регистрират и разпределят чрез МЦРЕОЗД, но не между всички районни съдии в страната, а между съдиите от районния съд по настоящия адрес или седалището на заявителя, а при липса на настоящ адрес - по постоянния му адрес.

Всички останали заповедни дела, подробно изброени в разпоредбите на чл. 410 и чл. 417, ал.1, т.1,2,4,5,7,8 и 9 от ГПК, при които заявленията се подават при дерогиране принципа за местната подсъдност, се разпределят автоматично по поредността на постъпването им в МЦРЕОЗД, между включените в обща група за разпределение районни съдии, които са определени да разглеждат такива дела, съгласно действащите в отделните съдилища правила. При липса на такива правила, в общата група за разпределение се включват всички съдии от съответния районен съд.

В Правилата са предвидени разпоредби, които уреждат включването, изключването и спирането от разпределение на съдиите в тази обща група за разпределение.

Централно място в Правилата заема **начинът, по който се определя средната обща натовареност на районните съдилища. Тя представлява средноаритметичната стойност от сбора на начислените коефициентите за тежест на всички постъпили дела за предходния месец във всеки районен**

съд, в т.ч. и делата по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 от ГПК, като се изключват единствено постъпилите заповедни дела. Причината е, че именно чрез намаляване или увеличаване на броя разпределени заповедни дела към отделните съдилища ще се изравнява общата натовареност на районните съдилища.

В началото на всеки месец алгоритъмът изчислява средната обща натовареност на районните съдилища, като отчита начислените коефициенти за тежест на всички постъпили дела през предходния месец (с изключение на заповедните дела). По този начин се определя текущата натовареност на всеки районен съд, както и средната обща базова натовареност, която се залага като граница за разпределението на заповедни дела от 1-во число на текущия месец. Тази граница изключва от разпределение съдии от съдилищата, чиято средна базова натовареност надвишава средната обща натовареност и обратното, включва съдиите от районните съдилища, чиято средна базова натовареност е под средната обща такава за всички районни съдилища.

През първите дни на текущия месец се изключват от разпределение на заповедни дела районните съдилища с начислена базова натовареност над общата средна базова натовареност за всички районни съдилища. Съдилищата от тази група се включват равномерно в разпределението от момента (деня), в който всички районни съдилища достигнат средната обща базова натовареност. Тогава алгоритъмът преминава към разпределение на заповедните дела пропорционално на реалния брой съдии във всеки съд, осигурявайки балансирано разпределение при максимално допустимо изравняване на общата натовареност по всички дела на всички районни съдилища.

На районните съдилища, които са с начислена базова натовареност под средната обща базова натовареност за всички районни съдилища, се разпределят заповедни дела през всички работни дни на месеца. След достигането на средната обща базова натовареност от всички районни съдилища, разпределението на дневна база на тази група съдилища намалява пропорционално с всеки следващ работен ден, като е съобразена, както стойността на базовата натовареност на всеки районен съд и скоростта, с която тя се изравнява със средната обща базова натовареност, така и реалния брой съдии във всеки съд, включени в групата за централизирано разпределение на заповедни дела.

В края на всеки месец се извършва мониторинг на достигнатата обща натовареност на всички районни съдилища. Проследява се промяната в натовареността на база на начислените коефициенти за тежест на всички постъпили дела, сумирана с начислените коефициенти за тежест по разпределените заповедни дела през месеца. Проследява се и условието в края на

всеки месец да няма районни съдилища, които остават под средната обща базова натовареност. Целта е проверка на степента, до която е достигнато изравняването на общата натовареност на районните съдилища, както и достигане до балансирано разпределение на постъпващите заповедни дела.

Анализът е изготвен на база на данните за разпределените заповедни дела в МЦРЕОЗД за периода 01.07. – 30.09.2025 година.

По данни, генерирани от модула за статистическа информация на ЕИСС, резултатите от първите три месеца на централизирано разпределение по електронен път на заявления при дерогиран принципа за местна подсъдност са следните: през м. юли 2025 г. са разпределени 8 521 ЗД между 77 районни съдилища, през м. август - 9 827 ЗД между 78 районни съдилища, през м. септември броят на разпределените ЗД е 10 674 между 70 районни съдилища.

През първия месец (юли) от въвеждането на централизираното разпределение на ЗД - 83,0 % или 7 074 ЗД са регистрирани чрез ЕПЕП, докато останалите 17,0 % са подадени на хартиен носител на регистратура. През месец август 2025 г. делът на подадените чрез ЕПЕП заявления нараства до 95,5 %, а през месец септември достига 97,4 %.

Графика 1: Разпределени заповедни дела чрез МЦРЕОЗД за периода м. юли – м. септември 2025 г. по начин на регистриране - чрез ЕПЕП или чрез регистратура на съответния районен съд в страната

III-1. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАПОВЕДНИ ДЕЛА ПРЕЗ МЕСЕЦ ЮЛИ 2025 ГОДИНА

Изчислената средна обща натовареност на всички районни съдилища към 01.07.2025 г. е **14,36** единици натовареност на съдия, като действително заетият щат на съдиите в РС за страната е **874 съдии**. Именно **14,36 единици** е границата, според която са разпределяни ЗД през месеца. От всички 113 РС - **77** са с изчислена средна базова натовареност под общата средна, а **36** - със стойности над нея.

В рамките на месеца ЗД се разпределяни само сред РС с натовареност под средната.

По данни, генерирани от модула за статистическа информация на ЕИСС, резултатите от първия месец на централизираното електронно разпределение на ЗД са следните:

- регистрирани са общо 9 069 броя заявления за издаване на заповед за изпълнение;
- от тях 548 са заявления, подадени на основание чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 ГПК (местна подсъдност);
- за периода от 01.07. до 31.07.2025 г. са разпределени общо 8 521 ЗД между 77 районни съдилища с базова натовареност под средната натовареност за страната.

Най-голям брой разпределени ЗД през месец юли са отчетени в РС Бургас - 770 ЗД, което представлява 9.0 % от всички разпределени ЗД, следван от РС Перник с 547 ЗД (или 6.4 %) и РС Габрово с 408 ЗД (или 4.8 %).

С най-нисък брой разпределени ЗД за същия период са РС Велики Преслав - 1 ЗД, РС Казанлък с 4 ЗД и РС Берковица със 7 ЗД.

1. Разпределение на заповедни дела на съдии от съдилища, със средна базова натовареност над средната обща натовареност на районните съдилища

По данни, генерирани от модула за статистическа информация на ЕИСС се установява, че е спазена разпоредбата на чл. 9, т. 2 от Правилата, тъй като на съдиите от съдилищата с базова натовареност **над** средната **не са** разпределяни ЗД на основание чл. 410 и чл. 417, ал.1, т.1,2,4,5,7,8 и 9 ГПК.

Таблица 1: Районни съдилища със средна базова натовареност **над** средната обща натовареност на районните съдилища, на които не се разпределят заповедни дела през месец юли 2025 година

Период	Месец ЮЛИ 2025 година	
Средна натовареност за всички РС към 01.07.2025 г.	14,36 постъпили дела на съдия (без ЗД)	
Съд	Средна натовареност на СЪДИЯ в началото на месеца (средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД)	Средна натовареност на СЪДИЯ в края на месеца (формирана като сбор от средната натовареност в началото на месеца и начислените коефициенти на разпределените ЗД към 31.07.2025 г.)
Районен съд – Силистра	14,60	14,60
Районен съд – Добрич	14,65	14,65
Районен съд – Елхово	14,99	14,99
Районен съд – Севлиево	15,26	15,26
Районен съд – Кърджали	15,30	15,30
Районен съд – Ивайловград	15,38	15,38
Районен съд – Пещера	15,47	15,47
Районен съд – Нова Загора	15,52	15,52
Районен съд – Елена	15,68	15,68
Районен съд – Хасково	15,69	15,69
Районен съд – Панагюрище	15,90	15,90
Районен съд – Балчик	16,14	16,14
Районен съд – Варна	16,28	16,28
Районен съд – Момчилград	16,63	16,63
Районен съд – Несебър	16,72	16,72
Софийски районен съд	16,79	16,79
Районен съд – Видин	16,96	16,96
Районен съд – Елин Пелин	16,99	16,99
Районен съд – Кнежа	17,14	17,14
Районен съд – Харманли	17,55	17,55
Районен съд – Радомир	17,69	17,69
Районен съд – Ловеч	17,77	17,77
Районен съд – Първомай	17,77	17,77
Районен съд – Свищов	17,79	17,79
Районен съд – Трявна	18,05	18,05
Районен съд – Пловдив	18,56	18,56
Районен съд – Червен Бряг	19,36	19,36
Районен съд – Поморие	19,57	19,57
Районен съд – Айтос	20,24	20,24
Районен съд – Велинград	20,69	20,69
Районен съд – Сандански	20,98	20,98
Районен съд – Сливен	21,38	21,38
Районен съд – Пирдоп	22,32	22,32
Районен съд – Асеновград	24,74	24,74
Районен съд – Свиленград	25,41	25,41
Районен съд – Омуртаг	27,62	27,62

2. Разпределение на заповедни дела на съдии от съдилища, със средна базова натовареност под средната обща натовареност на районните съдилища

По данни, генерирани от модула за статистическа информация на ЕИСС се установява, че при разпределението на ЗД през месец юли 2025 г. са спазени разпоредбите на Правилата.

През месец юли 2025 г. модулет е разпределил автоматично заповедни дела на съдилищата с базова натовареност под средната пропорционално и сравнително равномерно, съобразно броя съдии и отдалечеността на районните съдилища от средната обща базова натовареност. Изчисленията за средна натовареност на съдия в края на месеца (формирана като сбор от средната натовареност в началото на месеца и начислените коефициенти на разпределените ЗД към 31.07.2025 г.) показват, че почти всички районни съдилища са получили толкова ЗД, колкото да достигнат нива на натовареност, близки до средната за страната. Това потвърждава, че е спазен основният принцип в Правилата за изравняване на общата натовареност на районните съдилища, респективно на районните съдии. Така например, средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД към 01.07.2025 г. на РС Ардино възлиза на **4,90 единици** натовареност на съдия, като в съда са разпределени 120 ЗД и съответно средната натовареност на съдия в края на месеца достига **10,90 единици**. Средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД към 01.07.2025 г. на РС Трън възлиза на **7,66 единици** натовареност на съдия, като в съда са разпределени 19 ЗД и съответно средната натовареност на съдия в края на месеца достига 9,56 единици.

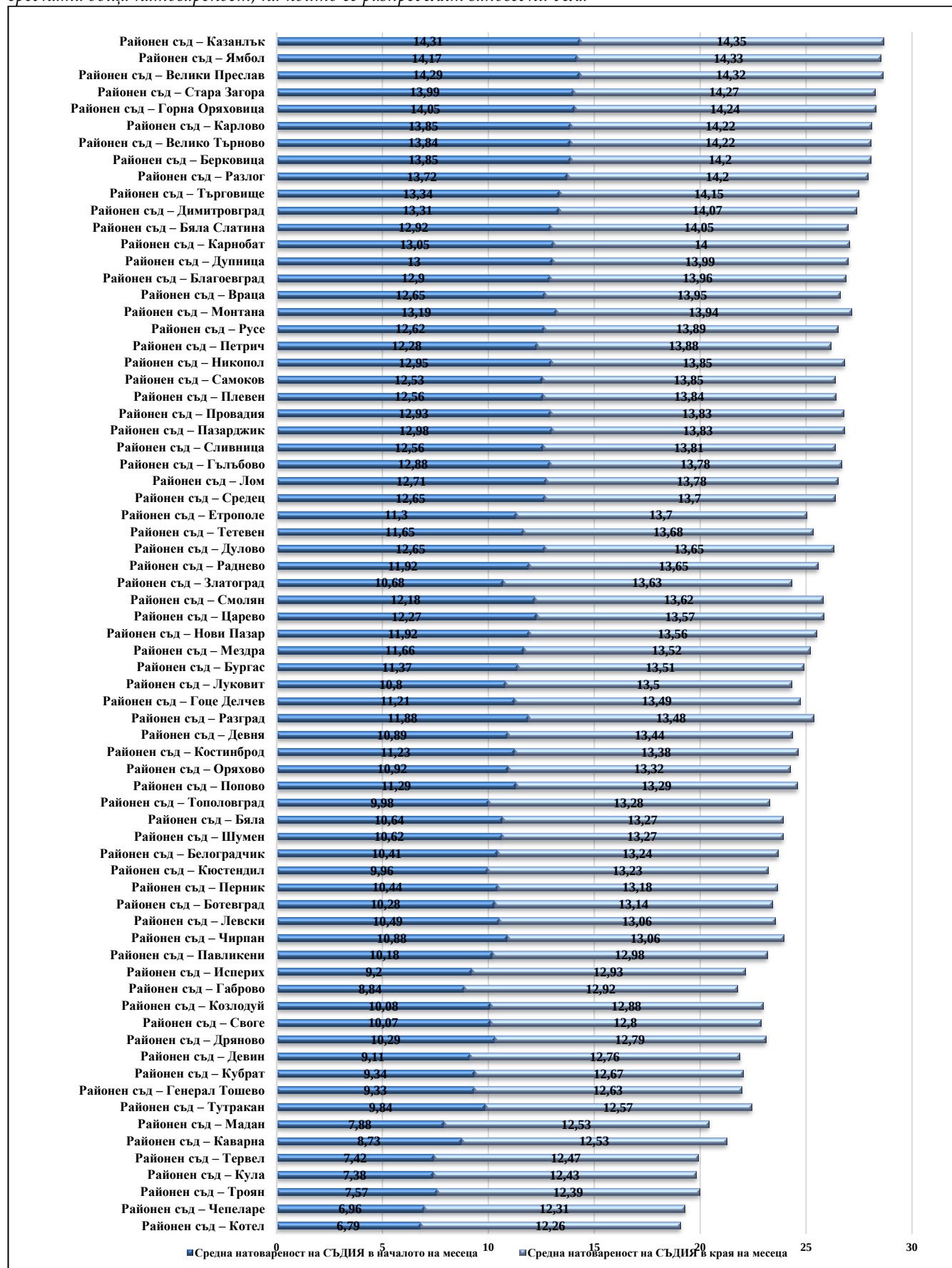
Таблица 2: Районни съдилища със средна базова натовареност под средната обща натовареност на районните съдилища, на които се разпределят заповедни дела през месец юли 2025 година

Период	Месец ЮЛИ 2025 година		
Средна натовареност за всички РС към 01.07.2025 г.	14,36 постъпили дела на съдия (без ЗД)		
Съд	Средна натовареност на СЪДИЯ в началото на месеца (средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД)	Брой разпределени ЗД на СЪДА през месеца на основание чл. 410 и чл.417, ал.1, т.1,2,4,5,7,8 и 9 ГПК	Средна натовареност на СЪДИЯ в края на месеца (формирана като сбор от средната натовареност в началото на месеца и начислените коефициенти на разпределените ЗД към 31.07.2025)
Общо за страната	14,36	8 521	15,33
Районен съд – Бургас	11,37	770	13,51
Районен съд – Перник	10,44	548	13,18
Районен съд – Габрово	8,84	408	12,92

Районен съд – Шумен	10,62	345	13,27
Районен съд – Ихтиман	7,65	323	12,26
Районен съд – Плевен	12,56	307	13,84
Районен съд – Кюстендил	9,96	294	13,23
Районен съд – Русе	12,62	266	13,89
Районен съд – Троян	7,57	241	12,39
Районен съд – Ботевград	10,28	229	13,14
Районен съд – Котел	6,79	164	12,26
Районен съд – Враца	12,65	156	13,95
Районен съд – Козлодуй	10,08	140	12,88
Районен съд – Гоце Делчев	11,21	137	13,49
Районен съд – Брезник	5,07	121	11,12
Районен съд – Ардино	4,90	120	10,90
Районен съд – Пазарджик	12,98	119	13,83
Районен съд – Благоевград	12,90	117	13,96
Районен съд – Каварна	8,73	114	12,53
Районен съд – Исперих	9,20	112	12,93
Районен съд – Разград	11,88	112	13,48
Районен съд – Чепеларе	6,96	107	12,31
Районен съд – Бяла	10,64	105	13,27
Районен съд – Девня	10,89	102	13,44
Районен съд – Кула	7,38	101	12,43
Районен съд – Тервел	7,42	101	12,47
Районен съд – Крумовград	6,67	100	11,67
Районен съд – Кубрат	9,34	100	12,67
Районен съд – Дупница	13,00	99	13,99
Районен съд – Петрич	12,28	96	13,88
Районен съд – Мадан	7,88	93	12,53
Районен съд – Мездра	11,66	93	13,52
Районен съд – Чирпан	10,88	87	13,06
Районен съд – Костинброд	11,23	86	13,38
Районен съд – Белоградчик	10,41	85	13,24
Районен съд – Павликени	10,18	84	12,98
Районен съд – Тутракан	9,84	82	12,57
Районен съд – Своге	10,07	82	12,80
Районен съд – Нови Пазар	11,92	82	13,56
Районен съд – Луковит	10,80	81	13,50
Районен съд – Тетевен	11,65	81	13,68
Районен съд – Левски	10,49	77	13,06
Районен съд – Монтана	13,19	75	13,94
Районен съд – Девин	9,11	73	12,76
Районен съд – Оряхово	10,92	72	13,32
Районен съд – Смолян	12,18	72	13,62
Районен съд – Генерал Тошево	9,33	66	12,63
Районен съд – Тополовград	9,98	66	13,28
Районен съд – Самоков	12,53	66	13,85
Районен съд – Лом	12,71	64	13,78
Районен съд – Попово	11,29	60	13,29
Районен съд – Златоград	10,68	59	13,63
Районен съд – Търговище	13,34	57	14,15
Районен съд – Малко Търново	6,24	56	11,84
Районен съд – Стара Загора	13,99	53	14,27
Районен съд – Раднево	11,92	52	13,65
Районен съд – Сливница	12,56	50	13,81
Районен съд – Етрополе	11,30	48	13,70

Районен съд – Бяла Слатина	12,92	45	14,05
Районен съд – Провадия	12,93	45	13,83
Районен съд – Велико Търново	13,84	45	14,22
Районен съд – Царево	12,27	39	13,57
Районен съд – Карнобат	13,05	38	14,00
Районен съд – Димитровград	13,31	38	14,07
Районен съд – Разлог	13,72	29	14,20
Районен съд – Дряново	10,29	25	12,79
Районен съд – Карлово	13,85	22	14,22
Районен съд – Средец	12,65	21	13,70
Районен съд – Дулово	12,65	20	13,65
Районен съд – Трън	7,66	19	9,56
Районен съд – Гълъбово	12,88	18	13,78
Районен съд – Никопол	12,95	18	13,85
Районен съд – Ямбол	14,17	16	14,33
Районен съд – Горна Оряховица	14,05	15	14,24
Районен съд – Берковица	13,85	7	14,20
Районен съд – Казанлък	14,31	4	14,35
Районен съд – Велики Преслав	14,29	1	14,32

Графика 2: Средна базова натовареност на съдия в началото и края на месец юли 2025 г. в районни съдилища под средната обща натовареност, на които се разпределят заповедни дела

III-2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАПОВЕДНИ ДЕЛА ПРЕЗ МЕСЕЦ АВГУСТ 2025 ГОДИНА

Изчислената средна обща натовареност на всички районни съдилища към 01.08.2025 г. е **12,92 единици** натовареност на съдия, при действително зает щат **867 съдии**. Тази стойност е приета за граница, въз основа на която е извършвано разпределението на ЗД през месеца. От общо 113 районни съдилища - **78** са с изчислена средна базова натовареност под общата средна, а **35** - със стойности над нея.

Въпреки че през месец август 2025 г. броят на постъпилите заявления за издаване на заповед за изпълнение се е увеличил с **15,3 %** спрямо месец юли, разпределението на ЗД е извършвано само между РС с натовареност под средната.

По данни, генерирани от модула за статистическа информация на ЕИСС, резултатите от централизираното електронно разпределение на ЗД за месец август 2025 г. са следните:

- регистрирани общо 10 342 броя заявления за издаване на заповед за изпълнение;
- 515 от тях са заявления по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 ГПК (местна подсъдност);
- 9 799 ЗД са автоматично разпределени между 78-те районни съдилища, с базова натовареност под средната натовареност за страната;
- 28 ЗД са разпределени през предходния месец са били ръчно преразпределени през текущия месец.

Най-голям брой разпределени ЗД през месец август са отчетени в РС Перник **782 ЗД**, което представлява 8.0 % от всички разпределени ЗД, следван от РС Габрово с **465 ЗД** (или 4.7 %) и РС Русе с **420 ЗД** (или 4.3 %).

С най-нисък брой разпределени ЗД за същия период са РС Благоевград - **3 ЗД**, РС Елхово с **6 ЗД**, РС Севлиево и РС Костинброд **14 ЗД** всеки.

1. Разпределение на заповедни дела на съдии от съдилища, със средна базова натовареност над средната обща натовареност на районните съдилища

По данни, генерирани от модула за статистическа информация на ЕИСС се установява, че е спазена разпоредбата на чл. 9, т. 2 от Правилата, тъй като на съдиите от съдилищата с базова натовареност над средната не са разпределяни ЗД, образувани на основание чл. 410 и чл. 417, ал.1, т.1,2,4,5,7,8 и 9 ГПК.

През месец август 2025 г. са отчетени разпределени ЗД в съдилища, които за август месец са с изчислена натовареност над средната за месеца - РС Бургас, РС Пазарджик и РС Шумен. Няма пропуск в алгоритъма за разпределение. Разпределенияте в тези съдилища ЗД са постъпили и образувани в рамките на месец юли 2025 г., когато и трите съдилища са били с натовареност под средната, поради което модулът им е разпределял ЗД в съответствие с Правилата. Впоследствие, през месец август съответните ЗД са били ръчно преразпределени между съдии в рамките на съответния съд.

Описаните случаи на ръчно вътрешно преразпределение на дела, постъпили през предходния месец, са посочени в следващата таблица с информационна цел и не са включени в общия брой разпределени ЗД за месеца.

Таблица 3: Районни съдилища със средна базова натовареност над средната обща натовареност на районните съдилища, на които не се разпределят заповедни дела през месец август 2025 година

Период	Месец АВГУСТ 2025 година		
Средна натовареност за всички РС към 01.08.2025 г.	12,92 постъпили дела на съдия (без ЗД)		
Съд	Средна натовареност на СЪДИЯ в началото на месеца (средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД)	Брой разпределени ЗД на СЪДА през месеца на основание чл. 410 и чл.417, ал.1, т.1,2,4,5,7,8 и 9 ГПК	Средна натовареност на СЪДИЯ в края на месеца (формирана като сбор от средната натовареност в началото на месеца и начислените коефициенти на разпределенияте ЗД към 31.08.2025 г.)
Районен съд – Велико Търново	13,12	0	13,12
Районен съд – Ловеч	13,35	0	13,35
Районен съд – Шумен*	13,52	2	13,54
Районен съд – Нови Пазар	13,55	0	13,55
Районен съд – Никопол	13,69	0	13,69
Районен съд – Пазарджик*	13,76	5	13,80
Районен съд – Казанлък	13,77	0	13,77
Районен съд – Кнежа	14,10	0	14,10
Районен съд – Варна	14,22	0	14,22
Районен съд – Трявна	14,24	0	14,24
Районен съд – Берковица	14,28	0	14,28
Районен съд – Свищов	14,30	0	14,30
Районен съд – Харманли	14,32	0	14,32
Районен съд – Добрич	14,38	0	14,38
Софийски районен съд	14,47	0	14,47
Районен съд – Бяла Слатина	14,74	0	14,74
Районен съд – Кърджали	14,76	0	14,76
Районен съд – Момчилград	14,77	0	14,77
Районен съд – Бургас*	15,02	21	15,10
Районен съд – Нова Загора	15,50	0	15,50
Районен съд – Девня	15,72	0	15,72
Районен съд – Елена	15,99	0	15,99
Районен съд – Провадия	16,18	0	16,18
Районен съд – Велинград	16,50	0	16,50
Районен съд – Гълъбово	16,55	0	16,55

Районен съд – Сливен	17,23	0	17,23
Районен съд – Червен Бряг	17,23	0	17,23
Районен съд – Девин	18,48	0	18,48
Районен съд – Пловдив	18,79	0	18,79
Районен съд – Асеновград	18,87	0	18,87
Районен съд – Дулово	19,68	0	19,68
Районен съд – Поморие	19,78	0	19,78
Районен съд – Сандански	20,09	0	20,09
Районен съд – Несебър	21,59	0	21,59
Районен съд – Свиленград	22,14	0	22,14

*Посочените ЗД са образувани и първоначално разпределени през месец юли 2025 г., през който посочените районни съдилища са били с натовареност под средната за месеца. През текущия месец са преразпределени ръчно от един на друг съдия в рамките на съответния съд и не са включени в общия брой разпределени ЗД за месеца.

2. Разпределение на ЗД на съдии от съдилища със средна базова натовареност под средната обща натовареност на районните съдилища

Модулът разпределя автоматично заповедните дела само на съдилищата с базова натовареност под средната, като разпределението е извършено пропорционално и равномерно, съобразно броя съдии и отдалечеността от средната обща базова натовареност. Изчисленията за средна натовареност на съдия в края на месеца (формирана като сбор от средната натовареност в началото на месеца и начислените коефициенти на разпределените ЗД към 31.07.2025 г.) показват, че всички районни съдилища са получили такъв брой ЗД, който им позволява да се доближат максимално до средната натовареност за страната. Това е в пълно съответствие с основния принцип заложен в Правилата.

Таблица 4: Районни съдилища със средна базова натовареност под средната обща натовареност на районните съдилища, на които се разпределят заповедни дела през месец август 2025 година

Период	Месец АВГУСТ 2025 година		
Средна натовареност за всички РС към 01.08.2025 г.	12,92 постъпили дела на съдия (без ЗД)		
Съд	Средна натовареност на СЪДИЯ в началото на месеца (средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД)	Брой разпределени ЗД на СЪДА през месеца на основание чл. 410 и чл.417, ал.1, т.1,2,4,5,7,8 и 9 ГПК	Средна натовареност на СЪДИЯ в края на месеца (формирана като сбор от средната натовареност в началото на месеца и начислените коефициенти на разпределените ЗД към 31.08.2025 г.)
Общо за страната	12,92	9 799	14,05
Районен съд – Ардино	3,02	182	12,12
Районен съд – Тополовград	3,13	181	12,18
Районен съд – Брезник	4,20	156	12,00
Районен съд – Котел	4,87	214	12,00
Районен съд – Крумовград	5,95	133	12,60
Районен съд – Ивайловград	6,50	58	12,30
Районен съд – Кула	6,55	116	12,35

Районен съд – Трън	6,89	35	10,39
Районен съд – Ботевград	7,18	406	12,26
Районен съд – Чепеларе	7,58	95	12,33
Районен съд – Оряхово	7,71	145	12,54
Районен съд – Своге	7,73	148	12,66
Районен съд – Габрово	7,86	465	12,51
Районен съд – Бяла	7,88	183	12,46
Районен съд – Тервел	7,97	96	12,77
Районен съд – Генерал Тошево	8,18	83	12,33
Районен съд – Лом	8,26	248	12,39
Районен съд – Козлодуй	8,33	205	12,43
Районен съд – Кюстендил	8,39	369	12,49
Районен съд – Търговище	8,42	367	12,50
Районен съд – Каварна	8,55	125	12,72
Районен съд – Перник	8,67	782	12,58
Районен съд – Малко Търново	8,68	49	13,58
Районен съд – Етрополе	8,74	76	12,54
Районен съд – Попово	8,85	112	12,58
Районен съд – Раднево	8,92	105	12,42
Районен съд – Карнобат	8,96	143	12,54
Районен съд – Тетевен	8,96	142	12,51
Районен съд – Тутракан	9,10	102	12,50
Районен съд – Мадан	9,11	64	12,31
Районен съд – Белоградчик	9,19	103	12,62
Районен съд – Дупница	9,19	329	12,48
Районен съд – Троян	9,20	136	12,60
Районен съд – Гоце Делчев	9,32	198	12,62
Районен съд – Силистра	9,38	183	12,43
Районен съд – Самоков	9,44	154	12,52
Районен съд – Ихтиман	9,52	159	12,70
Районен съд – Смолян	9,52	153	12,58
Районен съд – Средец	9,65	59	12,60
Районен съд – Левски	9,83	83	12,60
Районен съд – Монтана	9,84	275	12,59
Районен съд – Първомай	9,85	58	12,75
Районен съд – Дряново	9,96	54	12,66
Районен съд – Враца	10,20	273	12,68
Районен съд – Пещера	10,27	96	12,67
Районен съд – Кубрат	10,35	101	12,88
Районен съд – Чирпан	10,41	91	12,69
Районен съд – Балчик	10,49	66	12,69
Районен съд – Русе	10,69	420	12,69
Районен съд – Луковит	10,83	57	12,73
Районен съд – Петрич	10,97	105	12,72
Районен съд – Димитровград	11,03	86	12,75
Районен съд – Сливница	11,13	68	12,83
Районен съд – Панагюрище	11,32	44	12,79
Районен съд – Радомир	11,43	43	12,86
Районен съд – Златоград	11,53	24	12,73
Районен съд – Велики Преслав	11,56	37	12,79
Районен съд – Омуртаг	11,71	20	12,71
Районен съд – Пирдоп	11,79	23	12,94
Районен съд – Царево	11,80	29	12,77
Районен съд – Хасково	11,81	100	12,81
Районен съд – Мездра	11,84	55	12,94

Районен съд – Разлог	11,99	48	12,79
Районен съд – Горна Оряховица	12,04	67	12,88
Районен съд – Исперих	12,04	16	12,84
Районен съд – Ямбол	12,04	82	12,86
Районен съд – Елин Пелин	12,07	30	12,82
Районен съд – Разград	12,24	46	12,90
Районен съд – Стара Загора	12,34	99	12,86
Районен съд – Айтос	12,35	15	12,73
Районен съд – Севлиево	12,52	14	12,87
Районен съд – Видин	12,54	30	12,87
Районен съд – Костинброд	12,54	14	12,89
Районен съд – Карлово	12,56	21	12,91
Районен съд – Елхово	12,70	6	12,90
Районен съд – Плевен	12,73	41	12,90
Районен съд – Благоевград	12,90	3	12,93
Районен съд – Павликени	12,92	0	12,92

III-3. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАПОВЕДНИ ДЕЛА ПРЕЗ МЕСЕЦ СЕПТЕМВРИ 2025 ГОДИНА

Изчислената средна обща натовареност на всички районни съдилища към 01.09.2025 г. е **11,66 единици** натовареност на съдия, като действително заетият щат на съдиите в РС в страната е **860 съдии**. Именно тази стойност - 11,66 единици е била границата, според която са разпределяни ЗД през месеца. Към тази дата **70 районни съдилища** имат изчислена базова натовареност под средната за страната, а **43** са със стойности над нея.

По данни, генерирани от модула за статистическа информация на ЕИСС, резултатите от централизираното електронно разпределение на ЗД за месец септември са следните:

- регистрирани общо 11 248 броя заявления за издаване на заповед за изпълнение, което представлява увеличение от 8,76 % спрямо месец август и 24.0 % спрямо месец юли);
- от тях 510 са заявления по чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 ГПК (местна подсъдност);
- 10 610 ЗД са автоматично разпределени между 70-те районни съдилища, с базова натовареност под средната за страната;
- 64 ЗД разпределени през предходните периоди са ръчно преразпределени през текущия месец.
-

Най-голям брой разпределени ЗД през месец септември са отчетени в РС Перник – 1 185 ЗД, което е 11.1 % от всички разпределени ЗД, следван от РС Враца с 692 ЗД (или 6.5 %) и РС Плевен с 629 ЗД (или 5.9 %).

С най-нисък брой разпределени ЗД за месеца са РС Раднево - 1 ЗД, РС Първомай с 4 ЗД, РС Севлиево и РС Мездра със 17 ЗД всеки от тях.

1. Разпределение на заповедни дела на съдии от съдилища със средна базова натовареност над средната обща натовареност на районните съдилища

По данни, генерирани от модула за статистическа информация на ЕИСС се установява, че е спазена разпоредбата на чл. 9, т. 2 от Правилата, тъй като на съдиите от съдилищата с базова натовареност над средната не са разпределяни ЗД на основание чл. 410 и чл. 417, ал.1, т.1,2,4,5,7,8 и 9 ГПК.

През месец септември 2025 г. няма разпределени ЗД в съдилища, които за септември месец са с изчислена натовареност над средната за месеца.

Таблица 5: Районни съдилища със средна базова натовареност над средната обща натовареност на районните съдилища, на които не се разпределят заповедни дела през месец септември 2025 година

Период	Месец СЕПТЕМВРИ 2025 година	
Средна натовареност за всички РС към 01.09.2025 г.	11,66 постъпили дела на съдия (без ЗД)	
Съд	Средна натовареност на СЪДИЯ в началото на месеца (средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД)	Средна натовареност на СЪДИЯ в края на месеца (формирана като сбор от средната натовареност в началото на месеца и начислените коефициенти на разпределените ЗД към 30.09.2025 г.)
Районен съд – Харманли	11,73	11,73
Районен съд – Трявна	11,79	11,79
Районен съд – Търговище	11,84	11,84
Районен съд – Девин	11,86	11,86
Районен съд – Попово	11,94	11,94
Районен съд – Бяла Слатина	11,95	11,95
Районен съд – Стара Загора	12,20	12,20
Районен съд – Бургас	12,24	12,24
Районен съд – Костинброд	12,31	12,31
Районен съд – Варна	12,34	12,34
Районен съд – Велинград	12,34	12,34
Районен съд – Гоце Делчев	12,54	12,54
Районен съд – Айтос	12,60	12,60
Районен съд – Благоевград	12,61	12,61
Районен съд – Момчилград	12,92	12,92
Районен съд – Велико Търново	12,93	12,93
Районен съд – Русе	13,08	13,08
Районен съд – Дулово	13,15	13,15
Районен съд – Берковица	13,41	13,41
Софийски районен съд	13,45	13,45
Районен съд – Провадия	13,61	13,61
Районен съд – Силистра	13,91	13,91
Районен съд – Нови Пазар	13,95	13,95
Районен съд – Ихтиман	14,03	14,03
Районен съд – Видин	14,34	14,34

Районен съд – Свищов	14,46	14,46
Районен съд – Асеновград	14,95	14,95
Районен съд – Златоград	14,98	14,98
Районен съд – Пловдив	15,00	15,00
Районен съд – Панагюрище	15,06	15,06
Районен съд – Сандански	15,12	15,12
Районен съд – Сливен	15,32	15,32
Районен съд – Левски	15,80	15,80
Районен съд – Исперих	15,99	15,99
Районен съд – Сливница	16,36	16,36
Районен съд – Никопол	17,05	17,05
Районен съд – Кърджали	17,81	17,81
Районен съд – Радомир	19,30	19,30
Районен съд – Свиленград	19,92	19,92
Районен съд – Нова Загора	20,47	20,47
Районен съд – Поморие	22,63	22,63
Районен съд – Несебър	25,69	25,69
Районен съд – Царево	39,71	39,71

2. Разпределение на ЗД на съдии от съдилища със средна базова натовареност под средната обща натовареност на районните съдилища

Същественото е, че се отчита продължаващо равномерно и пропорционално автоматично разпределение на заповедни дела чрез модула на съдилищата с базова натовареност под средната, съобразено с броя съдии и отдалечеността от средната обща базова натовареност.

В изпълнение на заложения принцип в Правилата за изравняване на общата натовареност на районните съдилища, в края на месеца всички районни съдилища са получили толкова ЗД, колкото са нужни, за да се доближат максимално до средната натовареност на всички районни съдилища.

Таблица 6: Районни съдилища със средна базова натовареност под средната обща натовареност на районните съдилища, на които се разпределят заповедни дела през месец септември 2025 година

Период	Месец СЕПТЕМВРИ 2025 година		
Средна натовареност за всички РС към 01.09.2025 г.	11,66 постъпили дела на съдия (без ЗД)		
Съд	Средна натовареност на СЪДИЯ в началото на месеца (средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД)	Брой разпределени ЗД на СЪДА през месеца на основание чл. 410 и чл.417, ал.1, т.1,2,4,5,7,8 и 9 ГПК	Средна натовареност на СЪДИЯ в края на месеца (формирана като сбор от средната натовареност в началото на месеца и начислените коефициенти на разпределените ЗД към 30.09.2025 г.)
Общо за страната	11,66	10 674	12,90
Районен съд – Ардино	2,28	183	11,43
Районен съд – Тополовград	2,35	173	11,00
Районен съд – Кула	3,55	149	11,00
Районен съд – Трън	4,61	61	10,71
Районен съд – Ивайловград	4,80	64	11,20

Районен съд – Малко Търново	5,07	67	11,77
Районен съд – Котел	5,22	183	11,32
Районен съд – Омуртаг	5,31	180	11,31
Районен съд – Крумовград	5,58	116	11,38
Районен съд – Перник	5,67	1185	11,31
Районен съд – Габрово	5,74	558	11,32
Районен съд – Павликени	5,83	216	11,23
Районен съд – Враца	5,96	692	11,28
Районен съд – Чепеларе	6,14	105	11,39
Районен съд – Своге	6,25	153	11,35
Районен съд – Белоградчик	6,34	158	11,61
Районен съд – Тервел	6,47	102	11,57
Районен съд – Елена	6,62	99	11,57
Районен съд – Кубрат	6,63	189	11,36
Районен съд – Гълъбово	6,86	89	11,31
Районен съд – Етрополе	6,92	90	11,42
Районен съд – Самоков	7,24	209	11,42
Районен съд – Ботевград	7,59	305	11,40
Районен съд – Троян	7,61	151	11,39
Районен съд – Средец	7,66	73	11,31
Районен съд – Брезник	7,89	70	11,39
Районен съд – Тутракан	7,95	105	11,45
Районен съд – Кюстендил	7,97	311	11,43
Районен съд – Дупница	8,01	349	11,50
Районен съд – Генерал Тошево	8,05	70	11,55
Районен съд – Лом	8,07	205	11,49
Районен съд – Балчик	8,16	98	11,43
Районен съд – Пещера	8,25	131	11,53
Районен съд – Пирдоп	8,35	61	11,40
Районен съд – Карнобат	8,70	112	11,50
Районен съд – Дряново	8,82	51	11,37
Районен съд – Шумен	8,85	344	11,50
Районен съд – Плевен	8,91	629	11,53
Районен съд – Каварна	8,92	79	11,55
Районен съд – Димитровград	9,02	121	11,44
Районен съд – Добрич	9,16	260	11,52
Районен съд – Смолян	9,18	118	11,54
Районен съд – Тетевен	9,20	91	11,48
Районен съд – Кнежа	9,22	49	11,67
Районен съд – Козлодуй	9,25	114	11,53
Районен съд – Пазарджик	9,38	333	11,60
Районен съд – Бяла	9,46	60	11,46
Районен съд – Карлово	9,56	119	11,54
Районен съд – Оряхово	9,81	52	11,54
Районен съд – Хасково	9,83	174	11,57
Районен съд – Ямбол	9,88	168	11,56
Районен съд – Велики Преслав	10,05	43	11,48
Районен съд – Мадан	10,13	30	11,63
Районен съд – Горна Оряховица	10,16	107	11,50
Районен съд – Монтана	10,17	143	11,60
Районен съд – Елхово	10,38	36	11,58
Районен съд – Червен Бряг	10,52	34	11,65
Районен съд – Разлог	10,54	61	11,56
Районен съд – Петрич	10,55	59	11,53
Районен съд – Девня	10,65	38	11,60

Районен съд – Разград	10,73	60	11,59
Районен съд – Казанлък	10,78	83	11,61
Районен съд – Луковит	10,82	22	11,55
Районен съд – Ловеч	10,90	52	11,64
Районен съд – Чирпан	10,96	21	11,66
Районен съд – Елин Пелин	11,09	22	11,64
Районен съд – Севлиево	11,20	17	11,63
Районен съд – Мездра	11,22	17	11,65
Районен съд – Първомай	11,42	4	11,62
Районен съд – Раднево	11,62	1	11,65

III-4. СЪПОСТАВКА НА СРЕДНАТА НАТОВАРЕНОСТ (ГРАНИЦА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗД) НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ЗА ПЕРИОДА МЕСЕЦ ЮЛИ - МЕСЕЦ ОКТОМВРИ 2025 ГОДИНА

Една от основните цели на реформата в заповедното производство е да се постигне равномерно разпределение на натовареността между районните съдии в цялата страна. Изравняването на общата натовареност на районните съдилища се извършва чрез намаляване или увеличаване на броя на разпределяните заповедни дела. Разпределението от своя страна се извършва при съобразяване на средната обща натовареност на районните съдилища. Определянето на натовареността се извършва като се отчитат коефициентите за тежест на всички постъпили дела в районните съдилища, определени при условията на чл. 13 от Правилата за оценка на натовареността на съдиите (*приети от ВСС с реш. по пр. № 62/16.12.2015 г.; доп. по пр. № 44/26.11.2024 г.*).

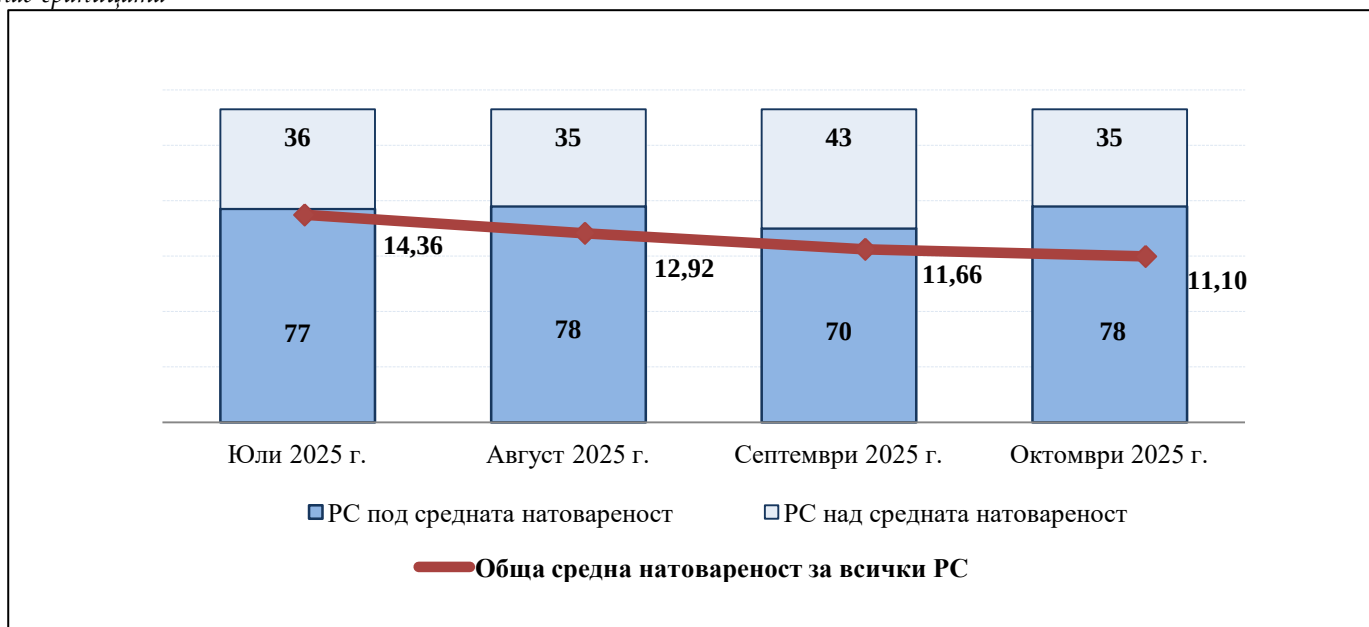
Ключов елемент за функционирането на МЦРЕОЗД е именно средната натовареност, която е изчислена към всяко първо число на месеца и съобразно която автоматизираният алгоритъм разпределя ЗД.

За периода юли – септември 2025 г. се наблюдава тенденция към постепенно намаляване на средната обща натовареност на всички районни съдилища - за месец юли **14,36 единици** натовареност на съдия, за месец август **12,92 единици**, за месец септември е **11,66 единици**, а към 01.10.2025 г. средната натовареност е **11,10 единици**. На база изчислената средна натовареност към началото на всеки месец, районните съдилища се разпределят условно в три основни категории:

- съдилища, с базова натовареност **над** средната за страната през целия период;
- съдилища, с базова натовареност **под** средната за страната през целия период;
- съдилища с **динамична** базова натовареност, характеризираща се с преминаване над и под средната за страната стойност в различни месеци от

разглеждания период.

Графика 3: Средна базова натовареност за периода месец юли – октомври 2025 г. и брой районни съдилища под и над границата

1. Съдилища, с базова натовареност над средната за страната през целия период

Към първо число на месеците юли, август септември и октомври 2025 г., **15 районни съдилища** се отличават с постоянно изчислявана средна базова натовареност над общата средна за страната. В съответствие с чл. 9, т. 2 от Правилата на тези съдилища не са разпределяни заповедни дела на основание чл. 410 и чл.417, ал.1, т.1,2,4,5,7,8 и 9 ГПК.

Таблица 7: Районни съдилища с висока базова натовареност за периода месец юли – октомври 2025 година

Съд	Средна натовареност на СЪДИЯ в началото на месеца			
	Средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД			
Месец	Юли	Август	Септември	Октомври
Обща средна базова натовареност на всички РС	14,36	12,92	11,66	11,10
Районен съд – Асеновград	24,74	18,87	14,95	12,16
Районен съд – Варна	16,28	14,22	12,34	11,84
Районен съд – Велинград	20,69	16,50	12,34	15,56
Районен съд – Кърджали	15,30	14,76	17,81	17,69
Районен съд – Момчилград	16,63	14,77	12,92	20,92
Районен съд – Несебър	16,72	21,59	25,69	18,12
Районен съд – Нова Загора	15,52	15,50	20,47	13,47
Районен съд – Пловдив	18,56	18,79	15,00	16,09
Районен съд – Поморие	19,57	19,78	22,63	18,34

Районен съд – Свиленград	25,41	22,14	19,92	20,49
Районен съд – Свищов	17,79	14,30	14,46	13,49
Районен съд – Сливен	21,38	17,23	15,32	12,96
Районен съд – Трявна	18,05	14,24	11,79	23,33
Районен съд – Харманли	17,55	14,32	11,73	14,37
Софийски районен съд	16,79	14,47	13,45	12,79

2. Съдилища, с базова натовареност под средната за страната през целия период

Към първо число на месеците юли, август септември и октомври 2025 г., **44 районни съдилища** се отличават с базова натовареност под средната за страната, като в съответствие с Правилата на тях са разпределяни заповедни дела през целия разглеждан период.

Сред съдилищата с устойчиво по-ниска от средната натовареност, най-голям брой ЗД са били разпределени на РС Перник, РС Габрово и РС Враца, а с най-малък брой разпределени ЗД се нареждат РС Велик Преслав, РС Трън и РС Дряново.

С най-ниска натовареност през целия разглеждан период се характеризира РС Ардино - **4,90 единици** месец юли, **3,02 единици** през месец август, **2,28 единици** за месец септември и средна натовареност на съдия от **2,10 единици** за месец октомври.

Таблица 8: Районни съдилища с ниска базова натовареност за периода месец юли – октомври 2025 година

Съд	Средна натовареност на СЪДИЯ в началото на месеца				Общо разпределени ЗД от 01.07.2025 г. до 30.09.2025 г.
	Средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД				
Месец	Юли	Август	Септември	Октомври	
Обща средна базова натовареност на всички РС	14,36	12,92	11,66	11,10	
Районен съд – Перник	10,44	8,67	5,67	6,89	2515
Районен съд – Габрово	8,84	7,86	5,74	5,03	1431
Районен съд – Враца	12,65	10,20	5,96	6,20	1121
Районен съд – Плевен	12,56	12,73	8,91	9,50	977
Районен съд – Кюстендил	9,96	8,39	7,97	9,89	974
Районен съд – Ботевград	10,28	7,18	7,59	9,37	940
Районен съд – Дупница	13,00	9,19	8,01	8,54	777
Районен съд – Котел	6,79	4,87	5,22	4,95	561
Районен съд – Троян	7,57	9,20	7,61	10,99	528
Районен съд – Лом	12,71	8,26	8,07	8,64	517
Районен съд – Монтана	13,19	9,84	10,17	9,15	493
Районен съд – Ардино	4,90	3,02	2,28	2,10	485
Районен съд – Козлодуй	10,08	8,33	9,25	9,14	459
Районен съд – Самоков	12,53	9,44	7,24	7,30	429
Районен съд – Тополовград	9,98	3,13	2,35	5,78	420
Районен съд – Кубрат	9,34	10,35	6,63	6,26	390
Районен съд – Своге	10,07	7,73	6,25	5,08	383

Районен съд – Кула	7,38	6,55	3,55	4,01	366
Районен съд – Крумовград	6,67	5,95	5,58	2,45	349
Районен съд – Бяла	10,64	7,88	9,46	7,97	348
Районен съд – Брезник	5,07	4,20	7,89	6,33	347
Районен съд – Белоградчик	10,41	9,19	6,34	6,24	346
Районен съд – Каварна	8,73	8,55	8,92	8,03	318
Районен съд – Тетевен	11,65	8,96	9,20	8,23	314
Районен съд – Чепеларе	6,96	7,58	6,14	3,58	307
Районен съд – Павликени	10,18	12,92	5,83	6,34	300
Районен съд – Тервел	7,42	7,97	6,47	4,24	299
Районен съд – Карнобат	13,05	8,96	8,70	8,31	293
Районен съд – Тутракан	9,84	9,10	7,95	5,66	289
Районен съд – Оряхово	10,92	7,71	9,81	6,62	269
Районен съд – Петрич	12,28	10,97	10,55	8,03	260
Районен съд – Димитровград	13,31	11,03	9,02	7,71	245
Районен съд – Генерал Тошево	9,33	8,18	8,05	7,38	219
Районен съд – Етрополе	11,30	8,74	6,92	6,14	214
Районен съд – Чирпан	10,88	10,41	10,96	5,17	199
Районен съд – Г. Оряховица	14,05	12,04	10,16	9,33	189
Районен съд – Мездра	11,66	11,84	11,22	10,41	165
Районен съд – Карлово	13,85	12,56	9,56	10,23	162
Районен съд – Луковит	10,80	10,83	10,82	7,07	160
Районен съд – Раднево	11,92	8,92	11,62	5,08	158
Районен съд – Средец	12,65	9,65	7,66	9,66	153
Районен съд – Дряново	10,29	9,96	8,82	7,74	130
Районен съд – Трън	7,66	6,89	4,61	3,45	115
Районен съд – Велики Преслав	14,29	11,56	10,05	9,64	81

3. Съдилища с динамична базова натовареност, характеризираща се с преминаване над и под средната за страната стойност в различни месеци от разглеждания период

В третата категория попадат **54 районни съдилища**, които се отличават с променлива базова натовареност през месеците юли, август, септември и октомври 2025 г. – т.е. през различните месеци тяхната натовареност е била както под, така и над средната за страната.

През месец юли 2025 г. модулът за разпределение е разпределил постъпилите ЗД сравнително пропорционално, като е отчитана отдалечеността на средната натовареност на съответните съдилища от средната обща базова натовареност за страната.

През целия разглеждан период на съдилищата, чиято натовареност се доближава до средната базова натовареност за страната, са разпределени по-малък брой ЗД: Обратно-пропорционално- в съдилищата, чиято натовареност е по-отдалечена от средната базова натовареност за страната, са получили по-голям брой ЗД.

Таблица 9: Районни съдилища с динамична базова натовареност за периода месец юли – октомври 2025 година

Съд	Средна натовареност на СЪДИЯ в началото на месеца				Общо разпределени ЗД от 01.07.2025 г. до 30.09.2025 г.
	Средноаритметична стойност от сбора от начислените базови коефициенти за тежест на постъпилите дела без ЗД				
Месец	Юли	Август	Септември	Октомври	
Обща средна базова натовареност на всички РС	14,36	12,92	11,66	11,10	
Районен съд – Бургас	11,37	15,02	12,24	12,58	791
Районен съд – Шумен	10,62	13,52	8,85	9,63	691
Районен съд – Русе	12,62	10,69	13,08	9,16	686
Районен съд – Ихтиман	7,65	9,52	14,03	11,04	482
Районен съд – Пазарджик	12,98	13,76	9,38	9,57	457
Районен съд – Търговище	13,34	8,42	11,84	9,34	424
Районен съд – Смолян	12,18	9,52	9,18	12,07	343
Районен съд – Гоце Делчев	11,21	9,32	12,54	8,85	335
Районен съд – Хасково	15,69	11,81	9,83	10,81	274
Районен съд – Ямбол	14,17	12,04	9,88	13,88	266
Районен съд – Добрич	14,65	14,38	9,16	10,06	260
Районен съд – Пещера	15,47	10,27	8,25	9,05	227
Районен съд – Разград	11,88	12,24	10,73	12,50	218
Районен съд – Омуртаг	27,62	11,71	5,31	12,92	200
Районен съд – Мадан	7,88	9,11	10,13	14,95	187
Районен съд – Силистра	14,60	9,38	13,91	18,38	183
Районен съд – Малко Търново	6,24	8,68	5,07	11,76	172
Районен съд – Попово	11,29	8,85	11,94	8,66	172
Районен съд – Балчик	16,14	10,49	8,16	8,37	164
Районен съд – Левски	10,49	9,83	15,80	13,87	160
Районен съд – Стара Загора	13,99	12,34	12,20	11,64	152
Районен съд – Девня	10,89	15,72	10,65	6,70	140
Районен съд – Разлог	13,72	11,99	10,54	20,04	138
Районен съд – Исперих	9,20	12,04	15,99	10,70	128
Районен съд – Ивайловград	15,38	6,50	4,80	4,00	122
Районен съд – Благоевград	12,90	12,90	12,61	10,10	120
Районен съд – Сливница	12,56	11,13	16,36	10,58	118
Районен съд – Гълъбово	12,88	16,55	6,86	7,92	107
Районен съд – Костинброд	11,23	12,54	12,31	13,13	100
Районен съд – Елена	15,68	15,99	6,62	8,55	99
Районен съд – Казанлък	14,31	13,77	10,78	10,74	87
Районен съд – Пирдоп	22,32	11,79	8,35	9,41	84
Районен съд – Златоград	10,68	11,53	14,98	10,13	83
Районен съд – Нови Пазар	11,92	13,55	13,95	11,89	82
Районен съд – Девин	9,11	18,48	11,86	14,26	73
Районен съд – Царево	12,27	11,80	39,71	11,45	68
Районен съд – Първомай	17,77	9,85	11,42	12,15	62
Районен съд – Елин Пелин	16,99	12,07	11,09	12,08	52
Районен съд – Ловеч	17,77	13,35	10,90	9,99	52
Районен съд – Кнежа	17,14	14,10	9,22	7,37	49
Районен съд – Провадия	12,93	16,18	13,61	15,89	45
Районен съд – Бяла Слатина	12,92	14,74	11,95	9,73	45
Районен съд – Велико Търново	13,84	13,12	12,93	10,30	45
Районен съд – Панагюрище	15,90	11,32	15,06	9,76	44
Районен съд – Радомир	17,69	11,43	19,30	16,40	43
Районен съд – Елхово	14,99	12,70	10,38	9,42	42
Районен съд – Червен Бряг	19,36	17,23	10,52	11,95	34

Районен съд – Севлиево	15,26	12,52	11,20	8,95	31
Районен съд – Видин	16,96	12,54	14,34	8,12	30
Районен съд – Дулово	12,65	19,68	13,15	12,03	20
Районен съд – Никопол	12,95	13,69	17,05	6,15	18
Районен съд – Айтос	20,24	12,35	12,60	11,91	15
Районен съд – Берковица	13,85	14,28	13,41	7,58	7
Районен съд – Сандански	20,98	20,09	15,12	10,81	0

III-5. АНАЛИЗ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО НА ЗАПОВЕДНИТЕ ДЕЛА МЕЖДУ СЪДИИТЕ, ОПРЕДЕЛЕНИ ДА РАЗГЛЕЖДАТ ТАКИВА ДЕЛА В ОТДЕЛНИТЕ СЪДИЛИЩА

Статистическите данни за месец юли 2025 г. показват, че разпределението на ЗД е извършено по начин, гарантиращ изравняване на средната натовареност на всички районни съдилища. В това се изразява и целта на реформата. Евентуалните въпроси на разпределението между съдиите във всеки отделен съд е извън обхвата на реформата, като целенасочено решаването на тези въпроси беше оставено на компетентността на общото събрание на съдиите от съответния съд. В някои районни съдилища разпределението на ЗД измежду съдиите, определени да разглеждат такива дела, съгласно действащите в този съд вътрешни правила, е неравномерно. Подобно явление се наблюдава и в съдилищата, в които правораздават по двама съдии, като в случаите, когато един от съдиите е в платен годишен отпуск или в отпуск по болест, модулът автоматично разпределя всички новопостъпили ЗД на другия съдия. Така например, през месец юли 2025 г. в РС Ардино са разпределени 120 ЗД, като 98 % са разпределени на единия съдия, а едва 2 % от тях на другия съдия, който правораздава в съда. В РС Тополовград са разпределени 66 ЗД през месеца, като близо 90 % от тях са разпределени на единия съдия, а останалите 10 % от делата са разпределени на другия съдия. В РС Никопол разпределените ЗД през месец юли 2025 г. са 18, като отново се отбелязва дисбаланс при разпределението им, тъй като съдиите са получили дял съответно от 89 % и от 11 % от разпределените на съда заповедни дела. Аналогична е ситуацията и в РС Дряново, където броят на разпределените ЗД е 25, като 88 % от тях са разпределени на единия съдия, а едва 12 % на втория съдия, който правораздава в съда. В РС Берковица също се наблюдава диспропорционално разпределение на постъпилите през месеца общо 7 ЗД, като съдиите са получили процентни дялове съответно от близо 86 % и 14 % от тях.

В заключение: Разпределението на заповедни дела между съдиите в рамките на един съд следва да бъде разрешаван именно с оглед особеностите и натовареността на съответния съд, поради което и в чл.5 от Правилата е предвидено, че разпределението на делата по чл. 3 се осъществява в рамките на групи за разпределение, създадени за всеки районен съд, във всяка от които се включват съдиите, които са определени да разглеждат такива дела съгласно

действащите в отделните съдилища правила за разпределение. Спиране от разпределение в тези групи се извършва съобразно вътрешните правила на съответния съд.

ИЗВОДИ:

1. През първия месец (юли) от въвеждането на централизираното разпределение на ЗД - **83,0 % или 7 074 ЗД** са регистрирани чрез ЕПЕП, докато останалите **17,0 %** са подадени на хартиен носител на регистратура. През месец август 2025 г. делът на подадените чрез ЕПЕП заявления нараства до **95,5 %**, а през месец септември достига **97,4 %**.

2. През месец юли 2025 г. са регистрирани общо **9 069 броя** заявления за издаване на заповед за изпълнение, от тях **548** са заявления, подадени на основание чл. 417, ал. 1, т. 3, 6 и 10 ГПК (местна подсъдност). За периода от 01.07. до 31.07.2025 г. са разпределени общо **8 521 ЗД** между **77 районни съдилища** с базова натовареност под средната натовареност за страната.

2.1. МЦРЕОЗД функционира успешно от първия месец;

2.2. Процесът на електронно разпределение протича по предвидения в Правилата алгоритъм без констатирани нарушения;

2.3. Изчислената средна обща базова натовареност към 01.07.2025 г. е **14,36 единици натовареност на съдия**;

2.4. Съдиите от съдилищата с натовареност над средната не са получили заповедни дела – **спазена е нормата на чл. 9, т. 2 от Правилата**;

2.5. Разпределението е извършено **пропорционално** съобразно броя съдии и степента на отдалеченост от средната базова натовареност за всички РС;

2.6. Принципът за изравняване на общата натовареност е спазен, като повечето съдилища в групата са достигнали стойности, близки до средната;

3. През месец август са подадени 10 342 заявления за издаване на заповед за изпълнение, което представлява увеличение с **15,3%** спрямо м. юли;

3.1. През месеца са **разпределени 9 827 заповедни дела** между **78 районни съдилища** с базова натовареност под средната за страната;

3.2. Изчислената средна обща натовареност към 01.08.2025 г. е **12,92 единици натовареност на съдия**;

3.3. Независимо от увеличения брой заявления, **разпределението отново се ограничава само до съдилищата с натовареност под средната**;

3.4. В РС Бургас, РС Пазарджик и РС Шумен са отчетени ЗД, въпреки че към 01.08.2025 г. са били с натовареност над средната. Това се дължи на факта, че

ЗД са образувани през юли, когато тези съдилища са участвали в разпределението. През август делата са ръчно преразпределени между съдии в рамките на съответния съд.

4. През месец септември са регистрирани 11 248 заявления за издаване на заповед за изпълнение, което представлява увеличение с 8,76 % спрямо месец август и с 24.0 % спрямо месец юли;

4.1. 10 610 ЗД са автоматично разпределени между 70 районни съдилища, с базова натовареност под средната натовареност за страната;

4.2. Изчислената средна обща натовареност към 01.09.2025 г. е 11,66 единици натовареност на съдия;

4.3. Независимо от увеличения брой заявления, разпределението отново се ограничава само до съдилищата с натовареност под средната, поради недостатъчно постъпления за изравняване;

4.4. В края на месеца всички районни съдилища с натовареност под средната за страната са получили толкова ЗД, колкото да се доближат максимално до средната натовареност на всички районни съдилища;

Още през месец юли 2025 г. модулът за централизирано разпределение на заповедните дела доказва своята функционалност и ефективност. Всички процедурни и технически изисквания бяха спазени, като е постигнато максимално възможно изравняване на общата натовареност между съдилищата в рамките на наличния обем дела. Работата на модула доказва пълното изпълнение на поставената с реформата цел, а именно- намаляване неравномерното натоварване на районните съдилища. Заложеният модел на разпределение на заповедните дела би могъл да се приложи със същия успех и по отношение на други дела, подсъдни както на районните, така и на окръжните съдилища. Реформата в заповедното производство съставлява реална и ефективна промяна в съдебната карта, както и единствената алтернатива на реформа, засягаща структурата и броя на съдилищата в страната- промяна, която несъмнено е силно дискуссионна и на практика отречена от заинтересованите обществени групи.

Д. Марчева- член на ВСС /п/

Б. Новански – член на ВСС /п/